

Z Zelenim delfinom od Trsta do Gradeža in nazaj

Vzhodni Kras, nova dvojezična institucija: Občina Trieste

6

35-letni morilec prostitutek Ramon Berloso umrl včeraj ponoči v videmski bolnišnici

5

Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta na koncu deseta

12

17

Primorski dnevnik

Bitka za goriško pokrajino se bije na Tržiškem

DANJEL RADETIČ

Že pred počitniškim premorom so se v goriški pokrajini začeli predvolilni manevri v vidiku pokrajinskih volitev, ki bodo prihodnje leto. Levičarske stranke so se lotile pogovorov za morebitni skupni nastop, Demokratska stranka je na kongresu obnovila svoje pokrajinsko vodstvo in tajništva krajevnih sekcij, desna sredina pa je stopila na pot ponovenja. Med zadnjimi pokrajinskimi volitvami se je namreč desnosredinski tabor predstavil volivcem s tremi kandidati, ki so bili izraz stranke Forza Italia, Nacionalnega zaveznika in Severne lige; volilni izidi so bili spričo notranjih razprtij za desno sredino katastrofalni, saj se je najuspešnejši kandidat za pokrajinskega predsednika prebil v drugi krog s pičlimi 24 odstotki glasov. Upoštevajoč takratno izkušnjo desna sredina noče ponoviti istih napak, zato so se že začela pogajanja za skupno kandidaturo za pokrajinskega predsednika in tudi za tržiškega župana. Desna sredina je namreč že med lanskimi deželnimi volitvami na Tržiškem precej napredovala, ker bodo prihodnje leto novega župana volili tudi v Ronkah, pa je jasno, da se bo osrednja bitka za osvojitev goriške pokrajine bila ravno v tržiškem mestu ročaju.

Desnosredinske stranke so v preteklih mesecih že nakazale, katere bodo glavne teme njihove volilne kampanje. Z njihove strani bo veliko govora o varnosti in prisejencih, ki v Tržiču predstavljajo skoraj 15 odstotkov prebivalstva. Zaradi zagrojenosti desnosredinskega zaveznika se bo morala tudi leva sredina predstaviti čim bolj kompaktno, pri čemer bo moralna s konkretnimi podatki izpodobljati ksenofobična natolceanja desnice.

BLIŽNJI VZHOD - Napoved ameriške državne sekretarke Hillary Clinton

Izraelci in Palestinci pristali na obnovo pogajanj

Benjamin Netanjahu in Mahmud Abas bosta 2. septembra začela pogovore

ENERGIJA - Z uvedbo dvopasovnih tarif od 1. julija

Spremeniti bo treba navade pri porabi električne energije

TRST - V Italiji in torej tudi pri nas so 1. julija avtomatično začele veljati nove tarife električne energije, razdeljene glede na porabo v dveh časovnih pasovih. Dražja je elektrika, ki jo rabimo od 8.00 do 19.00 ure, ce-

nejsa pa tista med 19.00 in 8.00 uro ob delavnikih in ves dan v soboto, nedeljo in v prazničnih dneh.

Nove tarife veljajo za odjemalce, ki so jim dobavitelji elektrike zamenjali stare števce z novimi elek-

tronskimi. Ti omogočajo daljinsko odčitavanje porabe, zato so računi zdaj bolj pregledni, predvsem pa ni več predujmov in obračunov na osnovi predvidene porabe elektrike.

Na 6. strani

ITALIJA - Po vrhu Ljudstva svobode

Berlusconi: Zaupnica ali pa predčasne volitve

RIM - Ali zadostna parlamentarna večina za nadaljevanje dela vlade, ali pa na volitve pred koncem leta. To je ultimat, ki ga je po včerajnjem skoraj šesturnem vrhu Ljudstva svobode postavljal premier Silvio Berlusconi in na novinarski konferenci predstavil pet točk programa za jesensko pospešitev vladnih aktivnosti. Federalizem, davki, pravosodje, jug države in varnost so točke, o katerih se ne bo mogoče pogajati, ampak le glasovati z zaupnico v parlamentu. Če podpora ne bo zadostna, potem so edina rešitev predčasne volitve še pred božičem.

Na 4. strani

GORICA - Volitve Za pokrajino in Tržič v igri dve ženski

GORICA-TRŽIČ - Na Goriskem so politične stranke že pred poletjem začele pripravljati na pokrajinske in občinske volitve, ki bodo prihodnjo pomlad. Odločitve o kandidatih bodo padle v prihodnjih mesecih, po prvih uglichanjih pa zgleda, da ženski bosta protagonisti volitev za predsedstvo pokrajine in za tržiškega župana. Desna sredina se ogrevata, da bi županjo iz Višnje Simonetto Vecchi kandidirala za predsedstvo pokrajine, po drugi strani pa naj bi se za levo sredino za izvolitev za tržiškega župana potegovala sedanja podžupanja Silvia Altran.

Na 13. strani

BRI & CO
VSE ZA DOM

ODPRTO
TUDI
V AVGUSTU

hišne potrebščine les za obdelavo
vrtnarstvo decoupage železnina
okvirji elektrika oprema za kopalnico
pohištvo barve električni stroji

...IN ŠE VELIKO DRUGIH ARTIKLOV!
DOMJO, 33 (NASPROTI SUPERMARKETA SUPER M)
NOVA TRGOVINA NA PROSEKU (CENTRO LANZA)

Slovensko govoreče osebje

00821

666007

9 771124

SOBOTA, 21. AVGUSTA 2010

št. 197 (19.904) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v nas Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

Poštnina plaćana v gotovini

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

00821

666007

9 771124

WASHINGTON - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj sporočila, da so Izraelci in Palestinci pristali na obnovitev neposrednih mirovnih pogajanj. Pogajanja se bodo začela 2. septembra v Washingtonu, njihov cilj pa je mirovni dogovor doseči v letu dni. To je v Bruslju v imenu bližnjevzhodne četverice sporočila tudi EU. Pogovore bosta 2. septembra začela izraelski premier Benjamin Netanjahu in palestinski predsednik Mahmud Abas, na srečanje pa bosta povabljena tudi egiptovski predsednik Hosni Mubarak in jordanski kralj Abdullah II.

Na 11. strani

Na poti do Jorasove hiše še zapornica

Na 2. strani

Koper: ovadili vodstvo fakultete za management

Na 2. strani

Tržaška pokrajina: čiščenje cest s herbicidi

Na 5. strani

Spomini Marice Šemeč Budin iz Samatorce

Na 7. strani

Hitova izguba manjša od načrtovane

Na 12. strani

Lutke se iz Gorice prvič selijo v Oglej

Na 13. strani

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Zapletov z zapornico na poti do Jorasove hiše še ni konec

Iz Pahorjevega kabineta sporočili, da zapornice ni mogoče umakniti

Jorasu, ki nadaljuje z gladovno stavko, so tudi očitali, da z izzivanjem incidentov ovira rešitev

LJUBLJANA - Potem ko je Joško Joras včeraj sporočil, da nadaljuje z gladovno stavko, saj na dovozni poti do njegove hiše še vedno stoji zapornica, so se oglasili v kabinetu premierja Boruta Pahorja. Kot so zapisali, sporne zapornice zaenkrat ni mogoče umakniti, si bodo pa prizadevali za spremembo načina prehajanja mimo nje za upravičence dovozne poti.

Kot so zatrdirili v Pahorjevem kabinetu, vlada skladno z julijskim dogovorom med Pahorjem in hrvaško premierjo Jadranko Kosor iz Dubrovnika, da bosta pomagala olajšati vsakodnevno življenje prebivalcev ob meddržavnih meji, izvaja aktivnosti za ureditev dostopa do Jorasovega domovanja. V tem kontekstu je bila postavljena klančina, ki omogoča lažji dovoz do Jorasove hiše, ter sklenjen dogovor med slovensko in hrvaško policijo, da se Jorasu in njegovim domaćim ne oteže prehoda do njihovega domovanja. Dogovarjali so se tudi o olajšanem prehodu Jorasu in njegovih domaćih mimo zapornice, postavljene leta 2008, s pomočjo daljinskega upravljanja, a "dogovori so zastali zaradi izzivanja g. Jorasu z incidenti". Kot so še opozorili, položaj dodatno zapleta dejstvo, da Jorasova hiša na številki Sečovlje 1 nima gradbenega dovoljenja, izdanega v Sloveniji.

Trditev, da so Jorasovi očitki glede odstranitve zapornice neutemeljeni, so v kabinetu podkrepili z naslednjim pojasnilom. Sporna zapornica pri Jorasu je bila postavljena v skladu s kompromisnim dogovorom med bivšima ministromi za notranje zadeve, slovenskim Dragutinom Matetom in hrvaškim Berislavom Rončevičem maja 2008, ki temelji na maloobmejnem sporazu med državama (Sops).

Skladno s tem dogovorom se je mesta komisija za izvajanje Sopsa dogovorila, da lahko uporabniki poti, kjer so postavljene zapornice s kodami, ki so jih posredovala hrvaške oblasti, prosto prehajajo do svojih parcel. Režim glede prehajanja mimo zapornice bi bilo tako mogoče spremeniti le v okviru omenjene mešane komisije, o čemer je bil Joras tudi obveščen, so se zapisali v kabinetu in dodali: "Zato zapornice ni mogoče umakniti, sprememimo pa lahko način prehajanja mimo nje za upravičence dovozne poti, za kar si bomo tudi v prihodnje prizadevali."

Joras je včeraj v bližini svojega doma sklical novinarsko konferenco, na kateri je sporočil, da na poti do njegove hiše kljub obljubam slovenskega in hrvaškega političnega vrha, da mu bodo zagotovili nemoten dostop do hiše, še vedno stoji zapornica. Zato z včerajšnjim dnem nadaljuje gladovno stavko, ki jo je prekinil 4. avgusta. (STA)

SLOVENIJA - Pred dnevom spomina na žrtve totalitarnih režimov

»Poleg srečanj na državni ravni so potrebna še druga dejanja«

LJUBLJANA - Za normalizacijo odnosov med slovensko manjšino in italijansko državo bodo potrebna še druga dejanja, ne le srečanja na državi ravni, je dejal predsednik Društva slovenskih izobražencev v Trstu Sergij Pahor na četrtekovi novinarski konferenci pred spominsko slovesnostjo ob vseevropskem dnevu spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov.

Slovesnost bo v ponedeljek na gradu Štanjel, osrednji govorce bo pisatelj Boris Pahor. Direktorka Študijskega centra za narodno spravo Andreja Valič je pojasnila, da so vabila poslali celotnemu državnemu vrhu, predsednik republike Danilo Türk in predsednik državnega zborra Pavel Gantar sta se že opravičila, predsednik vlade Borut Pahor pa še ni odgovoril. Do sedaj je svojo udeležbo potrdila ministrica za obrambo Ljubica Jelušić.

Kras so za tokratno obeležitev

omenjenega vseevropskega dneva spomina po besedah komenskega župana Uroša Slamiča izbrali, saj je to območje simbol trpljenja in režimov, ki so bili prisotni v tem prostoru.

Pahor ga je dopolnil, da je bil fašizem prvi totalitarni režim, in da so Slovenci bili njegove prve žrtve ter prvi uporniki proti njemu. Ob tem je opozoril na današnje težave, ki jih ima slovenska manjšina v Italiji. Menil je, da je bilo srečanje predsednika Slovenije Danila Türk, Italije Giorgia Napolitana in Hrvaške Iva Josipovića pred malo več kot mesecem dni v Trstu sicer lepo dejanje, a le deklarativno. "Dokler ne bo prišlo do drugih dejanj, nobena sprava, pa še na tako visoki ravni, ne bo pomogla k normalizaciji odnosov," je menil.

Ob prihajajočem dnevu spomina je programska vodja na Inštitutu dr. Jožeta Pučnika Mateja Jan-

čar predstavila knjigo Poročilo o pobojih, ki predstavlja vmesno poročilo t.i. Pučnikove komisije: Komisija je delovala med letoma 1993 in 1996 ter raziskovala povojne poboje. Izid je pospremila z besedami, da je "Pučnik vedel, da bo le resnica Slovence osvobodila od travm". Valičeva jo je tukaj dopolnila, da bi morda bil že čas za ustanovitev slovensko-britanske komisije, ki bi raziskovala vračanje domobranov v Slovenijo takoj po drugi svetovni vojni.

Predlog za obeležitev vseevropskega dneva spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov je bil podan leta 2008, 2. aprila lani pa je Evropski parlament sprejel Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu. Z resolucijo so določili 23. avgust, obletnico podpisa pakta Ribbentrop-Molotov, za dan, ko se spominjam vseh žrtv totalitarnih in avtoritarnih režimov. (STA)

LIGNANO - Izbrali so Miss FJK

Najlepše dekle v deželi je Martina iz Martignacca

LIGNANO - Najlepše dekle v Furlaniji-Julijski krajini je dvajsetletna Martina Floreani iz Martignacca (**na sliki**). Tako je v četrtek zvezčer odločila žirija v nabito polni Areni Alpe Adria v Lignanu, kjer je bil finalni večer prireditve Miss Furlanije-Julijski krajine. Vitka, rjavolasta in kodrasta Martina, ki študira na ekonomski fakulteti v Trstu in se že nekaj let potika po odrih lepotnih tekmovanjih, bo potovala načrnost v finale vsedržavnega tekmovanja Miss Italia (od 11. do 13. septembra v kraju Salsomaggiore). Drugo mesto sta skupaj zasedli osemnajstletni Valentina Pahor iz Ronk in Carol Beltram iz Koprivnega, ki se bosta skupaj z drugimi osmimi dekleti iz naše dežele skušali prebiti v finale.

KOPER - Nepravilnosti na Fakulteti za management

Zaradi nezakonitega vpisovanja absolventov ovadili vodstvo fakultete

KOPER - Koprski kriminalisti so podali kazensko ovadbo zoper pet odgovornih oseb koprsko Fakultete za management. Člani vodstva fakultete so zlorabljali položaj in v nasprotju z zakonom preko 600 študentov neposredno vpisali v absolventski staž in tako pridobili 350.000 evrov premoženjske koristi, so preiskavili ugotovili kriminalisti.

Koprski kriminalisti so v avgustu zaključili z obsegajočo preiskavo s področja gospodarske kriminalitete in na Okrožno državno tožilstvo v Kopru podali kazensko ovadbo zoper odgovorne osebe ene izmed slovenskih fakultet, so sporočili iz koprsko policijeske uprave. Na Fakulteti za management pa so potrdili, da se ovadba nanaša na njihovo fakulteto.

V preiskavi so kriminalisti ugotovili, da so člani vodstva fakultete pri vodenju dalj časa zlorabljali svoj položaj tako, da so v študijskih letih 2005/06, 2006/07 in 2007/08 odrejali, da je fakulteta v nasprotju z zakonom o visokem šolstvu in statutom univerze, katere članica je ta fakulteta, vpisala preko 600 študentov neposredno v absolventski staž univerzitetnega študijskega programa. Osumljenci so na podlagi nezakonitega vpisovanja v "absolventa" z zaračunavanjem šolnin, literatur in drugih storitev za omenjene študente fakulteti pridobili preko 350.000,00 evrov protipravne premoženjske koristi. Zoper pet odgovornih oseb fakultete je bila podana kazenska ovadba za tri kazniva dejanja zlorabe položaja ali pravic, za kar je zagrožena zaporna kazen od enega do osmih let.

Kriminalisti tudi ugotovili, da sta takratni dekan in v.d. dekanova fakultete zavedla rektorja primorske univerze Rado Bohinca, da je preko 500 študentom, ki so bili nezakonito vpisani v absolventski staž in so ta študij zaključili, v letih 2007 do 2009 neupravičeno podelil diplome in strokovne nazive. Pri tem sta osumljenci vedeli, da vpis in določitev študijskih obveznosti za dokončanje študija za omenjene študente nista bila izvedena v skladu z zakonom o visokem šolstvu. Zoper oba so kriminalisti podali kazensko ovadbo tudi za štiri kazniva dejanja overitve lažne vsebine, za kar je zagrožena zaporna kazen do treh let, še navajajo policistci.

Koprski kriminalisti so že julija 2009 začeli z zbiranjem obvestil, ki so se nanašala na sum storitev kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic, povezanih z izvajanjem študijskih programov na Fakulteti za management Univerze na Primorskem iz Kopra ter prevzeli določeno dokumentacijo.

Delovna skupina za nadzor nad poslovanjem fakultete pa je že pred tem ugotovila, da so se v času, ko je fakulteto vodil dekan Egon Žižmond, dogajale določene postopkovne nepravilnosti ter nepravilnosti pri izvrševanju predpisov, fakulteta pa je po mnenju skupine tudi avtonomno interpretirala določene zakonske podlage, za kar ni imela osnove. Rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc pa je "zaradi kršitev predpisov s področja visokega šolstva in povzročanja škode glede fakultete in univerze" 1. julija izdal tudi sklep o Žižmondovi razrešitvi. (STA)

Erjavec in Gutman zaradi zadeve Patria na sodišču pred koncem leta

LJUBLJANA - Glavna obravnava zoper nekdanjega obrambnega ministra Karla Erjavca in nekdanjega načelnika Generalstaba SV Albina Gutman v zadevi Patria bo predvidoma razpisana pred koncem leta, so pojasnili na ljubljanskem okrajnem sodišču.

Skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala je v zvezi s podpisano pogodbo za nakup finskih osemkolesnikov za Slovensko vojsko decembra lani vložila obtožni predlog zoper Erjavca in Gutmana zaradi kaznivega dejanja nevestnega dela v službi. Erjavec je januarja letos potrdil, da je od sodišča prejel obtožni predlog v zvezi s podpisom pogodbe o nakupu patrij. Poleg tega naj bi prejel tudi pošto z vrhovnega tožilstva, kar pa so v tožilstvu zanikali. Erjavec je tedaj izrazil dvom, da je bil obtožni predlog sodišča podan skladno z zakonom, ker zbrane ni bilo podano vabilo na glavno obravnavo.

Z okrajnega sodišča so včeraj sporočili, da zakon o kazenskem postopku v skrajnem kazenskem postopku, ki se vodi pred tem sodiščem, ne pozna instituta pravnomočnosti obtožnega predloga in ne predvideva možnosti, da bi obdolženec zoper obtožnega predloga odgovoril drugače kot z zagovorom, ki ga poda na glavni obravnavi.

Na okrajnem sodišču pa so že v četrtek potrdili tudi prejem obtožnega predloga vrhovnega državnega tožilstva zoper več oseb v zadevi Patria. Po poročanju medijev naj bi bila obtožnica vložena zoper pet oseb, bremenila pa naj bi jih zlorabe uradnega položaja, napeljevanja in kaznivemu dejanju in nezakonitega sprejemanja daril. Vložitev neposredne obtožnice pomeni, da preiskave ne bo, temveč se bo začelo sojenje, če bo obtožnica pravnomočna. Preiskava afere Patria, pri kateri so sodelovali slovenski, avstrijski in finški kriminalisti, sicer poteka že več kot dve leti. (STA)

Potniška križarka Pacific Princess znova v Kopru

KOPER - V Koper je včeraj znova priplula potniška ladja Pacific Princess. Ladja Pacific Princess, ki ima tokrat na krovu 670 potnikov, je Koper obiskala že junija letos. Ob prihodu potniške križarke so v Kopru pripravili spremjevalni program, na osmih prodajnih mestih, ki so ob prihodu potniške ladje ponovno odprla svoja vrata, pa so bile turistom na voljo tako splošne informacije kot tudi informacije o izletih in ogledih vinskih kleti, poskrbeli pa so tudi za bogato ponudbo raznovrstnih izdelkov. Obiskovalci Kopra so se lahko popeljali tudi z brezplačnim vlakcem, degustirali istrska vina in oljno olje ter obiskali Pretorsko palačo.

PORDENON - Gensko spremenjen pridelek v kraju Vivaro

Državno tožilstvo zahteva uničenje koruze

Preiskava že zaključena - Lastnik zemljišča Giorgio Fidenato napoveduje oster boj

PORDENON - Javno tožilstvo v Pordenonu je že sklenilo preiskavo o gensko spremenjeni koruzi v kraju Vivaro in zahtevalo uničenje celotnega prepovedanega pridelka. Vest je včeraj potrdil tožilec Luigi Delpino, ki je dejal, da je tožilstvo od sodnika za predhodne preiskave zahtevalo kazenski odlok, na podlagi katerega naj bo lastnik zemljišča Giorgio Fidenato neposredno in brez procesa obsojen, njegova koruza pa uničena. Pridelovanje gensko spremenjenih organizmov (GSO) v Italiji ni zakonito.

Na polje z gensko spremenjeno koruzzo v bližini Fanne so 30. julija letos s shodom prvi opozorili aktivisti organizacije Greenpeace, zatem pa je večja skupina proti-globalistov 9. avgusta nezakonito vdrla na zemljišče, ki je zasebna lastnina ter uničila del delodka. Giorgio Fidenato je včeraj za tiskovno agencijo ANSA povedal, da njegov odvetnik pred ponedeljkom ne bo mogel pregledati dokumentacije. Napovedal pa je oster boj na obravnah pred sodnikom za predhodne preiskave. Le-ta bi se lahko tudi odločil, da preiskavo preprosto zaustavi.

Po Fidenatovih ocenah so mu proti-globalisti s svojim početjem prizadejali petsto evrov gmotne škode, morebitno popolno uničenje nasada pa bi ga stalo dodatnih šest tisoč evrov. Koruzzo so analizirali v laboratoriju v Fermu, rezultati pa so potrdili, da je pridelek gensko spremenjen, sosednjih zemljišč pa tovrstna koruza ni prizadela.

»Napada« furlanskih proti-globalistov na sporno polje koruze

ANSA

NOVO MESTO - Od 23. do 28. avgusta v organizaciji Društva Klapa

Po uspešni lanski prvi izvedbi tudi letos festival z delavnicami dokumentarnega filma

NOVO MESTO - Filmski festival Novo mesto, ki ga je tamkajšnje Društvo Klapa začelo prirejati lani, bo v drugi izvedbi ponudil sklope filmskih delavnic, predavanj o filmu in projekcije. Njegov namen je udeležencem podati kritična in tehnična orodja, ki jim bodo omogočila uresničiti izkušnjo dokumentarnega pogleda na svet, so sporočili prireditelji festivala.

Kot je za STA povedala predstavnica Društva Klapa Jerneja Judež, je umetniški vodja festivala, ki bo na različnih prizoriščih novomeškega mestnega jedra potekal od 23. do 28. avgusta, Žiga Anžlovar. Delavnico dokumentarnega filma pa bosta vodila francoska filmska ustvarjalka in predavateljica Amarante Abramoviči ter avtor različnih filmskih projektov, Portugalec Tiago Afonso.

Po njenih besedah so se novomeški filmski navdušenci, spodbujeni predvsem z izkušnjami tamkaj-

pred nekaj leti ugaslega festivala kratkega filma Sniff, dosežki nove generacije novomeških filmskih ustvarjalcev - Žige Virca (avtor filma Trst je naš), Roka Bička in Nejca Gazvode (na posnetku od leve)

- ter odzivom na lanski, prvi festival, odločili za njegovo nadaljevanje in nadgradnjo.

Delavnici del festivala bo razdeljen na sklopa dokumentarnega filma in filmske igre, ki sta namenjena

mladini ter odraslim, ob zaključku pa bo vsak prikazal lasten filmski izdelek. Ob delavnicah bodo predavanja na temo filmske zakladnice, kritike in pisanja scenarijev. Ob večerih bo predvajali domače in mednarodne filmske utrianke, je pojasnila.

Na letošnjih delavnicah pričakujejo približno 15 udeleženik in udeležencev v raznih konceptih Slovenije. Festival je namenjen tudi novomeškemu mlajšemu in starejšemu občinstvu, ki se je že lani nanj odzvalo izredno vzpodbudno. Pri tem je razveseljivo, je nadaljevala, da so uspeli največje zanimalje za festival in filmsko dejavnost vzpodbuditi pri srednješolcih.

Festival prirejajo s pomočjo mestne občine Novo mesto, nekaterih novomeških večjih podjetij in zavodov, Društva novomeških študentov, LokalPatrioti, hostla Situla in založbe Goga, je še povedala Judeževa. (STA)

POLETNI FOTOUTRIP '10 NA POČITNICE S PRIMORSKIM DNEVNIKOM

Brežana na Hvaru: Lov na jastoge

JURICA

APT - POMORSKA LINIJA
IDEALNA POVEZAVA
GRADEŽ - TRST

VOŽNJE* OD 1. JUNIJA DO 11. SEPTembRA 2010

razen ob pondeljkih

Odhod iz TRSTA	Prihod v GRAĐEŽ	Odhod iz GRAĐEŽA	Prihod v TRST
Pomol Audace	Pomol Torpediniere	Pomol Torpediniere	Pomol Audace
8.00	9.15	9.30	11.00
13.00	14.30	15.00	16.30
16.50	18.20	18.30	20.00

PRODAJA VOZOVNIC NA KROVU

Enosmerna vožnja € 5,70
Povratna vožnja € 8,65
(Vozovnica velja samo v dnevu izdaje)

ZELENI TELEFON: 800-955957

Imenski abonmaji:
10 voženj € 34,20
50 voženj € 68,35
Kolo € 0,70 (za vsako vožnjo lahko sprejememo le 2 kolesi)

Promocijske cene za imenitke FVG Card in voucherjev Family Club Turismo FVG

* ob ugodnih morskih in vremenskih pogojih

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

VZHODNI KRAS - V obvestilu javnosti novo ime tržaške občine

Na Tržaškem nova dvojezična institucija: Občina Trieste

Izmislila si jo je tržaška desnosredinska občinska uprava - Pred nekaj leti: Občina Trst

MARKO MILKOVIĆ

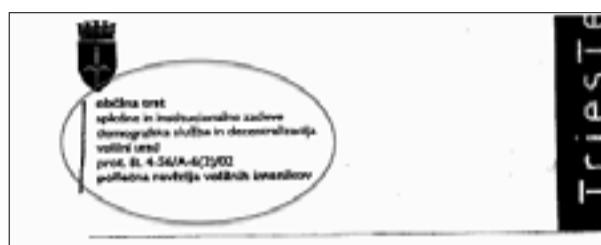
Tržaška občinska uprava si je izmisnila novo dvojezično krajevno institucijo: Občino Trieste! Tako vsaj izhaja iz Obvestila o veljavnosti papirnatih in elektronskih osebnih izkaznic na Hrvaskem, ki je te dni izobeseno na sedežu vzhodnokraške občinske izpostave na Opčinah. Besedilo je napisano v slovenščini, a z dve ma izjemoma. V gornjem levem kotu je ob grbu tržaške občine ime institucije s krajem občinskega sedeža napisano v italijanščini - comune di trieste, ime občinske ustanove pa je kar dvojezično - Občina Trieste.

»Tako obvestilo je groteskno,« ga je ocenil predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milković. »Šramotno,« je dodal, in nakazal genezo tovrstnega ravnanja tržaške desnosredinske občinske uprave.

V začetku Dipazzovega župovanja je občina pošljala na openko občinsko izpostavo obvestila in sporočila, ki so bila v celoti prevedena v slovenščino, vključno z imenom občine, urada, ki je obvestilo izdal, in krajem, kjer je bilo obvestilo izданo.

Iz arhiva je iztaknil dokument z dne 21. junija 2002: županovo sporočilo, ki ga je izdal urad za splošne in institucionalne zadeve, demografsko službo in decentralizacijo ter volilni urad (**objavljen je levo**). Naslov institucije je preveden (Občina Trst), prav tako naslov urada, sporočilo pa se končuje s »slovenskim datumom«: Trst, dne 21. junija 2002.

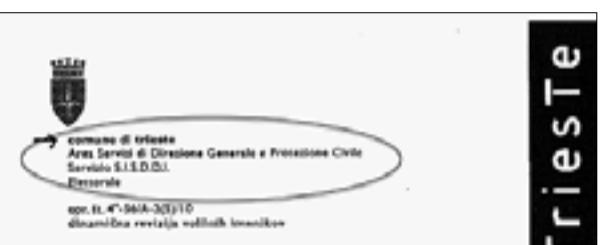
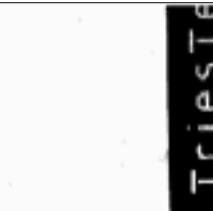
Občinska uprava je pošljala podobna prevedena obvestila na openko izpostavo vse do pred nekaj leti. Kazalo je, da je desnosredinska uprava župana Roberta Dipiazze osvojila duh in črk zaščitnega zakona

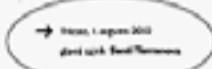
župan sporočam, da so po 30. členu Enotnega besedila št. 223 z dne 20. marca 1967, od današnjega dne do zadnjega dne tega meseca v občinskem volilnem uradu deponirani splošni popravljeni imeniki, skupaj z imeniki I. polletne revizije 2002, ki jih je odobrila okrajna volilna komisija, kakor tudi morebitne naknadne odločitve iste komisije. Vsak občan si jih lahko v tem roku ogleda. Objava tega sporočila velja kot vročitev za občane, ki so vpisani v volilne liste.

Trst, dan 21. junija 2002.

glavni tujnik dr. Francesco Marchi

župan sporočam, da bodo od 1. do 5. avgusta v občinskem volilnem uradu deponirani skupi po 32. členu enotnega besedila št. 223 z dne 20. marca 1967, ki jih je pripravil volilni funkcionar občine Trieste v zvezi s spremembami volilnih imenikov po določilih iz 4. in 5. točke omenjenega 32. člena skupaj z imeniki vpisanih ter izbrisanih volilnih upravičencev. Vsak občan si jih lahko v tem roku ogleda. Zoper sklepne volilnega funkcionarja lahko vsak občan po navodilih iz 20. člena omenjenega enotnega besedila vloži priziv pri okrajni volilni komisiji najkasneje do 10. avgusta. Ta objava nadomešča vročitev obravnavanim občanom.

Robert Dipiazza

za slovensko manjšino v Italiji.

Po Milkovičevem mnenju naj bi se »zalamilo« v času padca meje med Italijo in Slovenijo. Vzhodnokraški rajonski svet je bil med pobudniki srečanja prijateljstva na mejnem prehodu pri Lipici. Ob tej priložnosti je dal natisniti letak, na katerem sta plapolali italijanska in slovenska zastava, ki je obvestilo izdal, pa tudi kraj, kjer je bilo obvestilo izdan, je bil zapisan v italijanskem izvirniku.

Pobudo ob »padcu« meje so domačini pozdravili s številno udeležbo in s prijateljskim srečanjem sosedi iz sežanskega konca.

Upraviteljem z Velikega trga pa dvojezična enakopravnost na rajonskem letaku očitno ni bila preveč po godu. »Od leta 2008 dalje morajo vse, kar nameravamo izdati in natisniti na letakih in lepkah, pregledati občinski uradi v Trstu. Tak je bil ukaz občinske uprave,« je pojasnil predsed-

nik Milkovič. Zanj to ni nič drugega, kot cenzura.

Odtlej se je tudi spremenil odnos desnosredinske uprave do dvojezičnosti. V mislu, da obvestila niso bila več v celoti prevedena. Ime občinske institucije je ostalo v italijanskem izvirniku, prav tako ime urada, ki je obvestilo izdal, pa tudi kraj, kjer je bilo obvestilo izdan, je bil zapisan v italijanskem izvirniku.

Tak je bil, med zadnjimi, primer županovega sporočila o spremembah volilnih imenikov (**objavljen na desni**). Sporočilo je poslal Comune di Trieste, Area Servizi di Direzione Generale e Protezione Civile S.I.S.D.D.I. v slovenskem sporočilu je ostalo ime občine izvirno italijansko: »občine Trieste«. Slovensko besedilo pa zaključuje fifty-fifty italijansko-slovenski datum: »Trieste, 1. avgusta 2010. pa ne.«

Desnosredinska občinska uprava župana Roberta Dipiazze se je očitno odločila, da mora biti slovensko ime Trst izrinjeno iz prevedenih občinskih obvestil, sporočil in drugih podobnih aktov in da mora v njih izstopati izključno italijanski izvirnik Trieste. Tako v imenu institucije kot tudi v datumu ozira kraj, kjer je bil akt izdan.

Za predsednika vzhodnokraškega rajonskega sveta Marka Milkoviča ima tako početje razpoznaven skupni imenovalec: znižanje ravnini zaščite slovenske manjšine na območju Vzhodnega Krasa. Junija 2002, to je dobro leto po odobritvi in vstopu v veljavo zaščitnega zakona, so bila občinska obvestila na tem območju celovito prevedena v slovenščino. Osem let pozneje, avgusta 2010, pa ne.

M.K.

KARITAS - Načrt Za razvoj zdravstvenih storitev v Srbiji

Tržaška škofijska Karitas bo v okviru programov za promocijo razvojnega sodelovanja, ki jih predvideva deželní zakon št. 19 iz leta 2000, izvedla koristen načrt v Srbiji. V občinah Valjevo in Šabac, ki skupaj štejejo okrog 200 tisoč prebivalcev, bo Karitas spodbujala združevanje in skrbstvo za bolnike s psihičnimi težavami, in sicer s krepitvijo zdravstvenih in socialnih storitev na domu. Vojna na Balkanu in dolga srbska gospodarska kriza sta močno omejili sredstva, ki jih Srbija namenja mentalnemu zdravju. Leta 2001 se je ob podpori Karitas, Svetovne zdravstvene organizacije in Evropske unije začel proces, ki naj bi pripeljal položaj psihiatričnih bolnikov in njim namenjenih storitev na dostojnejšo raven, pri čemer je ključnega pomena izboljšati razmere v psihiatričnih bolnicah in posvetiti večjo pozornost storitvam na domu. Projekt, v katerem bodo sodelovali izvedenci iz dežele FJK, naj bi stekel v letu 2011.

TRŽAŠKA POKRAJINA - Opozorilo svetnika Demokratske stranke Massima Veronesesa

»Čiščenje cest s herbicidi!«

Od pokrajinskega odbornika Tommasinija je zahteval, naj poseže pri podjetju, ki ima v zakupu čiščenje pokrajinskih cest

Massimo Veronesi

pisal pismo pokrajinskomu odborniku za javna dela Maurom Tommasiniju ter ga opozoril na neobičajen način čiščenja pokrajinskih cest. V njem je zapisal, da so tudi drugi številni ljudje opazili, kako so uslužbenici podjetja z dostavnega vozila trosili kemijski prah na rob cestič, in sicer na cestah v devinsko-nabrežinski, zgoniški, repentabrski, dolinski in milinski občini. Namesto, da bi bile počiščene, so pokrajinske ceste sedaj še bolj onesnažene, in to s štepenimi kemijskimi snovmi, kar je povsem »v nasprotju s cilji pokrajinske uprave o zaščiti okolja.« Uporaba herbicidov je v tem obdobju nevarna tudi za kmetijske dejavnosti, na primer za košnjo in za pripravo na trgatev, je omenil Veronesi.

Zato je pozval odbornika, naj takoj poseže pri podjetju, da bi nemudoma prekinilo svojeglav in zdravju škodljiv način čiščenja cest. Ob tem je omenil, da bi lahko lastniki zemljišč ob pokrajinskih cestah, vinogradniki in živinorejci povsem upravičeno zahtevali od pokrajinske uprave odškodnino za povzročeno škodo. Svetnik Demokratske stranke je na-

Mauro Tommasini

napovedal, da ne bo v pokrajinski skupščini podprt morebitne postavke za kritje teh stroškov. Škodo naj poravnava podjetje, je ocenil Massimo Veronesi.

M.K.

Mesta za učno osebje

Urad za slovenske šole je sporočil, da bodo letne suplence učnega osebja za Trst in Gorico za vse stopnje in vrste šol s slovenskim učnim jezikom za šolsko leto 2010/2011 podljene 31. avgusta na nižji srednji šoli Šrečka Kosovela na Opčinah, in sicer po naslednjem urniku: ob 9.30 za otroški vrter in osnovno šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 11.30 za nižjo in višjo srednjo šolo iz prvih treh pasov pokrajinskih lestvic; ob 14.30 bodo dodelili suplence na podlagi t. i. »repov« lestvic, ki zadevajo kandidate, vključene v lestvice druge pokrajine. Na oglasni deski Urada za slovenske šole (tako v Trstu kot v Gorici) bodo vsaj 24 ur pred imenovanji objavljeni sezname razpoložljivih mest in sklopov ur.

S policiisti iz gneče

V četrtek ob 14. uri je operativno komunikacijski center kopske policije prejel klic zaskrbljenega italijanskega državljan. V vozilu, ustavljenem v koloni na Šmarski cesti, je bil v družbi poškodovan hčerka, ki je krvavela. Vozil je iz Poreča v bolnišnico v Trst, zaradi gostega prometa pa je obtičal na Šmarski cesti. Kopski policisti so se na klic takoj odzvali in ga spremjali do Škofij ter s tem omogočili, da je bila poškodovana v čim krajšem času deležna zdravniške pomoči.

Motila red in mir

Tržaški občinski policisti in služba 118 so v sredo ponoči prejeli klic v zvezi z žensko, ki je pod očitnim vplivom alkohola zmedeno hodila ter motila red in mir na Trgu Mioni. Osebe službe 118 je 31-letno Tržačanko poskusilo zvabiti v rešilec, ženska pa se je vzvemirila in se začela sama poškodovati. Grizla si je roke, s pomočjo redarjev pa so jo vsekakor spravili v rešilec in jo odpeljali v katinarsko bolnišnico, zatem pa na psihiatrični oddelki glavne tržaške bolnišnice. Redarji so jo zaradi prekomerne vinjenosti prijavili sodstvu.

Po kontroli v pripor

Karabinjerji so včeraj dopoldne med nadzorovanjem mestnega središča na Ul. Battisti pregledali osebne dokumente 24-letnega državljanega Senegala. Kontrola se je zaključila z aretacijo, kajti mladenič ni spoštoval kvestorjevega dekreta za izgon iz države.

ENERGIJA - Po liberalizaciji italijanskega energetskega trga s 1. julijem letos

V veljavi nove dvopasovne tarife za porabo električne energije

Uvajanje poteka avtomatično po zamenjavi starega z novim elektronskim števcem

V teh dneh dobivajo Tržačani račune za električno energijo, ki so jo porabili maja in junija in ki so zadnji v enotno tarifu za vseh 24 ur dnevne porabe energije. V naslednjem računu, ki bo izdan septembra, pa bo poraba električne žive obračunana po dvopasovni tarifi, ki sta jo tako AcegasAps kot Enel po odredbi Agencije za energijo uvedla s 1. julijem letos.

Novi elektronski števci

To sicer velja le za tiste odjemalce električne energije, ki že imajo nove elektronske števce. Večina odjemalcev v tržaški pokrajini jih že ima, nekaterim pa jih iz različnih vzrokov še niso uspeli zamenjati in se bo to zgodilo v naslednjih tednih. Do konca leta namreč velja prehodno šestmesečno obdobje, s prvim januarjem 2011 pa bo večpasovno obračunavanje električne energije obvezno.

Stare števce so začeli z novimi elektronskimi števcemi bele barve, ki jih je mogoče programirati, zamenjavati lansko poletje. To delo so distributerji električne energije oddali podizvalcem in zato ponekod prihaja do zamud. Velika prednost novih števcov, ki mogočajo daljinsko odčitavanje porabe, je za odjemalce v tem, da lahko zelo natančno nadzorujejo svojo mesečno porabo in da plačujejo zgolj porabljeni energijo. Odpadejo namreč predvsem (ki so bili včasih pretirani, drugič pa premajhni) in obračuni, zaradi katerih so bili računi velikokrat nepregledni in za odjemalca pogosto tudi presenetljivi.

Kaj so dvopasovne tarife?

Tisti, ki si natančno ogledujejo svoje telefonske račune, so si že ustvarili pojem dve- ali večpasovnih tarif. Že od lanske jeseni so namreč računom priložene preglednice o mesečni porabi energije, razdeljeni po časovnih pasovih F1, F2 in F3. V resnici sta pasova samo dva, in sicer dražji F1 in cenejša F2 in F3. Teoretična delitev na tri pasove je bila uvedena za morebitno poznejšo uvedbo treh časovnih pasov in torej treh različnih tarif.

Sa nove tarife ugodnejše?

Nove tarife so takole razdeljene: dražja F1 velja vsak delavnik od 8.00 do 19.00 ure, cenejši F2 in F3 pa od 19.00 do 8.00 ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih. Razlika v ceni porabljeni kilovatne ure je za prvih 18 mesecev zelo majhna, komaj 10-odstotna, s 1. januarjem 2012 pa bo Agencija za energijo določila nove cene, kjer bo razlika

Novi elektronski števci za elektriko, ki so nadomestili stare črne števce (spodaj)

KROMA

znatno večja. Poldrugega leta prehodne dobe je potrebno za to, da se odjemalci prividijo na nov item pri uporabi najbolj potratnih gospodinjskih strojev, predvsem pralnega in pomivalnega stroja, likalknika in sesalnika za prah. To je posebno potrebno v Italiji, kjer so večpasovne tarife električne energije velika novost, medtem ko so v številnih drugih evropskih državah, vključno s Slovenijo, v veljavi že desetletja.

So večpasovne tarife obvezne?

Ne. Od 1. julija letos je namreč tudi v Italiji energetski trg liberaliziran, kar pomeni, da si lahko prosti izbiramo dobavitelja. Nove dvopasovne tarife veljajo za gospodinjstva s standardno, t.i. »tarifo največje zaščite« (Tariffa di maggior tutela), uvedena pa je bila avtomatično za vse odjemalce te kategorije. Če kdo take tarife ne želi, se lahko odloči za novo pogodbo za dobavo energije, ki jo različni distributerji ponujajo na prostem trgu (seznam je dostopen na spletni strani www.autorita.energia.it).

Druga možna opcija je dvopasovna tarifa na zahtevo odjemalca, pri kateri je razlika med cenejšim in dražjim pasom večja od 10 odstotkov. V tem primeru se je treba obrniti na svojega dobavitelja, vendar je treba vedeti, da je nočni in praznični pas porabe res cenejši, a je zato poraba med 8.00 in 19.00 uro ob delavnikih dražja kot pri standardni tarifi. Če je poraba gospodinjstva omejena, se ta opcija ne splača, pač pa je lahko zanimiva za tiste, ki imajo znat-

nejoš porabo in skoncentrirano v glavnem v nočnem času in ob praznikih.

Pozorno preberimo račun

Kot omenjeno, so nove dvopasovne tarife v veljavi od 1. julija letos, na računih za elektriko pa lahko že vidimo svojo porabo, porazdeljeno na tri pasove. Če opazimo, da je naša poraba največja v pasu F1, torej med 8.00 in 19.00 uro, se moramo čim prej prilagoditi in uporabljati najbolj potratne

gospodinjske stroje v časovnih pasovih, v katerih je elektrika cenejša, torej po 19. uri, zgodaj zjuraj pred 8. uro, ves dan v soboto, nedeljo in ob praznikih.

Za podrobnejše informacije se lahko odjemalci električne energije poslužijo že omenjene spletni strani Agencije za energijo (www.autorita.energia.it) ali pa telefonirajo na brezplačno telefonsko številko t.i. okenca odjemalcev 800 166 654. (vb)

PREVOZI - Zeleni delfin tudi letos skrbi za sezonsko pomorsko progo Trst-Gradež

Številno potnikov se je povečalo

Na krov sprejme do 300 ljudi in dve kolesi - Iz Trsta odpluje ob 8.00, 13.00 in 16.50 - Iz Gradeža se vrača ob 9.30, 15.00 in 18.30 - Cene so ugodne

Sezonska morska proga iz Gradeža v Trst je tudi letos poletna uspešnica. Pri goriškem prevoznem podjetju APT, ki že vrsto let skrbi za trikrat dnevno povezavo med deželnim glavnim mestom in zlatim otokom, kot sicer pravijo Gradež, so zares zadovoljni. Kot nam je povedal predsednik uprave Paolo Polli, so v prvih osmih tednih delovanja (prvo vožnjo so opravili 6. junija) povečali število potnikov za desetino, računajo pa tudi, da bodo krepko presegli lanskih 15.000 potnikov. Prav povečanje števila rednih potnikov in njihove želje so prepričale APT, da podaljša pomorske povezave za teden dni, in sicer do 11. septembra oziroma začetka šolskega leta.

Trst in Gradež povezuje ladja Zeleni delfin, ki pluje na tej relaciji že vrsto let. Na krov sprejme do 300 ljudi in tudi dve kolesi, za prevoz katerih svetujejo predhodno rezervacijo.

Iz Trsta odpluje ob 8. in 13. uri ter ob 16.50 s pomola Audace. V Gradežu se potniki vklcijo na pomolu Torpedinieri in odplujejo proti Trstu ob pol desetih, petnajstih in pol sedmih zvečer.

Vožnja traja približno poldrugo uro in je lep in običajno umirjen ter sproščen način prevoza. Med vožnjo si lahko potniki ogledajo zanimivosti tržaškega zaliva z drugačnega zornega kota, v miru pokramlajo ali se sončijo. Predvsem ob sobotah in nedeljah

se lahko tako izognemo vrstam in gnečam na cesti ter mučnemu iskanju parkirnega prostora.

Iz Gradeža v Trst potujejo zjutraj predvsem turisti, v obratni smeri pa Tržačani, ki si želijo prezveteti dan na peščeni plazi v Gradežu. Kot smo že zapisali, se je nestalnemu julijskemu vremenu navkljub, do konca julija število potnikov povečalo za krepke deset odstotkov.

Cena prevoza je precej dostopna, v eno smer stane 5,70 €, povratna vozovnica (če jo uporabimo v istem dnevu) pa 8,65 €. Zelo ugodne so vozovnice za redne potnike (teh je letos precej več): za deset voženj odstevljemo 34,20 € za petdeset voženj pa samo 68,35 €. Vozovnice so na prodaj kar na ladji, Zeleni delfin povezuje Trst z Gradežem vsak dan, razen pondeljka in ob zelo slabih vremenskih razmerah.

Kdor se bo podal na izlet v Gradež, bo lahko okusil še dodatno ponudbo goriškega pokrajinskega prevoznega podjetja. APT skrbi namreč za mestne avtobuse, do 5. septembra pa tudi za mestni vlak, ki vsakodnevno osrečuje predvsem otroke; ob sobotah in nedeljah pa tudi za povezavo med mestnim jedrom (kamor je dostop z avtomobili možen le s posebnim dovoljenjem) in velikim parkiriščem v kraju Saccia dei Moreri. (aw)

Wallpaper dance 2010 - posnetki v poklon plesu

V dvorani Arturo Fittke bodo v pondeljek ob 19.30 slovesno odprli mednarodno razstavo Wallpaper dance 2010, ki je v celoti posvečena plesnim video-posnetkom. Prireditelji - umeštviško-kulturno združenje Coreofficina (v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo in s podporo tržaške pokrajine in fluido.it) je zbral veliko posnetkov plesalcev, koreografov, videomakersov in drugih multimedijskih umetnikov z vsega sveta. Obiskovalec bo lahko spoznal več različnih plesnih tehnik, od klasičnega do sodobnega plesa, breakdance, afriško-brazilških plesov, performansov mirov in podobno.

Podobno kot lani sta tudi letos na sprednu dve srečanji na odprtih videoposnetkih bodo v soboto, 4., in v nedeljo, 5. septembra ob 20.30 predvajali kar na stene Palače Galatti, se pravi sedeža Pokrajine na Trgu Vittorio Veneto. Svojevrstna razstava videoposnetkov bo na ogled do 11. septembra, vsak dan od 10. do 13. ure in od 17. do 20. ure. Vstop je prost.

Pravica do doma

Združenje Kruh in vrtnice vabi v petek, 27., in v soboto, 28. avgusta, v društveno gostilno na Kontovel na srečanje na temo pravice do doma. Posegli bodo Roberto Catarizza, Renato Kneipp, Alessio Chiarotti, Giorgio Zeriali, Paolo Parovel, Edvino Ugolini in Gianni Urini. Beseda bo med drugim tekla o gradbeni špekulaciji, o razvoju teritorija, gradbeni eliti, 14 tisoči praznih stanovanjih, nevzdržnih najemninah in podobno. Predvajali bodo tudi filme Totò cerca casa (Steno - Mario Monicelli) in arrangiatevi (Maura Bolognini). Tako v petek kot v soboto se bosta srečanja začeli ob 19. uri, vstop pa je prost.

Igra na odprttem

Prihodnji teden bo torek posvečen otrokom oz. igri na odprttem. V odkviru pobude Spazi urbani in gioco bo v Vili Revoltella od 10. do 11.30 angleška urica Speaking with the world, na vrtu na Trgu Rosmini od 10. do 12. ure pa »globus« igra, na vrtu M. de Tommasi pa urica veselega petja Singing in the park od 17.30 do 18.30, medtem ko bo pri Alturi »salturiada« od 18. do 19. ure, ki se je lahko udeležijo tudi starši.

PRIČEVANJE - Kurirka Marica Šemec Budin iz Samatorce

V zapor so odpeljali boso petnajstletnico

»Bili smo složni in zavedni« - Fašistični grb pred cerkvijo, posebni bataljoni in zloglasni oficir Kettner

Razburljivo obdobje druge svetovne vojne se je globoko zarezalo v spomin vseh naših ljudi, saj je bila prav vsaka vas priča vznemirljivim, v glavnem žalostnim dogodkom. Marica Šemec Budin je naštela nekaj utrinkov, o katerih doslej ni veliko govorila. Pobuda Primorskega dnevnika pa je lepa priložnost, da izvemo, kaj se je dogajalo v njeni vasi.

8. septembra 1943, ko je Italija kapitulirala, je bila Marica starata 15 let. »Novica nas je zelo razveselila in vznemirila. Odločili smo se, da v vasi uničimo vsakršen fašistični simbol. S svojo sestro in dve sosedama sem stekla k cerkvi sv. Urha, saj je bil v kamnu pri vhodu v cerkev vklesan fašistični grb,« pripoveduje gospa Šemec. »Po lestvi sem se s kladivom in roki povzpela do fascia! Šlo je s težavo, a vse se je izteklo po načrtu.« Ko je bila 13. ura, sta v vas prvozili oklepno in terensko vozilo s škvalistimi. Gospa Šemec še danes ne ve, kako so tako hitro izvedeli, kaj se je zgodilo. Odpeljali so Marico, njeno sestro in dve sosedi, pa še dve osebi, ki nista bili ničesar krivi. To sta bila njen oče, ki se je utrujen in s koso na ramu ravnokar vračal s hriba ter Ivan Rodica, ki je zvonil v cerkvi.

»Odpeljali so nas v vojašnico na Prosek, nato pa z drugimi aretiranci v zapor 'Gesuiti' v Ulico Teatro romano. Nek kabinjer me je žalostno pogledal, ker sem bila bosa,« se spominja Marica Šemec. V zaporu, kjer je prebila dva tedna, so bile razmtere skoraj nepopisne. V nabito polni celici so bile stenice in uši, na tleh je bila slama, stene pa so bile pomazane z mrtvimi stenicami in krvjo. »Zaprete so bile tudi tovarišice iz Hrvaške in drugih krajev. Povedale so nam, kako so jih fašisti mučili, ker jih je nekdo ovadil, da sodelujejo s partizani. Pele so borbene pesmi po osmih dneh pa so jih odpeljali v internacijo. Najbrž se niso nikoli vrnilile domov...« razmišlja gospa Šemec, ki je bila pri 15 letih še kar pogumna, a je skrivoma jokala, ker se je bala internacije. »Težko mi je bilo predvsem za očeta, ki je bil star in bolan, pa tudi za sovaščana Ivana, ki je bil povsem nedolžen.« Po 14 dneh so se vratila odprla in skupina se je vrnila domov: »Bosa sem šla in bosa sem se vrnila.«

Po kapitulaciji se je borba nadaljevala. V Samotorci so ustanovili odbore Osvobodilne fronte, prirejali so tajne sestanke. »Bili smo složni in zavedni. Nabirali smo vse, od živeža do oblačil, vsi smo darovali po svojih močeh. Šivale smo copate in pletle nogavice.« V vasi so bili samo starejši moški. Marica Šemec se spominja žalostnega 8. marca 1943, ko so fašisti z vpitjem in brcami silili mlade fante na tovornjake, matere pa so jokale. Tako so noviči vojake za posebne bataljone.

Marica je bila najmlajša kurirka v vasi, vseskozi pa so jo spremljale tovarišice, najpogosteje Zora Rodica in Dragica Doljak. Na pot so morale tudi ponoči, v mraku in snegu, čez hrib na Veliki Dol in v druge vasi. Včasih, ko jih je bilo posebno strah, je kurirke spremjal pokojni Ladko Colja. S sabo so imele kmečko orodje, da bi bile manj sumljive. Po vasi pa se je redno spremljal zloglasni nemški oficir Kettner, ki so ga vsi bali. »Iskal je partizane, a vse, kar je našel, mu je prišlo prav. Pri nas doma je visel pršut - s sablo je odrezal polovico in jo odnesel. Lovili so kokoš in drugo,« se hudeje gospa Šemec. Nekaj dni pred koncem vojne se je pojavilo osem neznanцев, glave so imeli pokrite s plahitim. »Šli so v klet, se napili črnega vina in si napolnili čutare. Ko je moja mati s kretajo pokazala, da je dovolj, je eden izmed njih stegnul roko in ji položil pištole na čelo. Zelo sem se prestrašila. Tako so bili pač vzgojeni...«

Po vojni (datuma se ne spominja) je Marica s skupino demonstrantov potovala v Trst. Pri železniški postaji so prepevali in vihrali zastave, »čerini« pa so jih odvedli v zapor v Ulico Coroneo, kjer je Marica prebila kakih deset dni. Gospa, ki je kot kurirka prejela tudi priznanje, poudarja, da se s svojim pričevanjem noče hvaliti, temveč obujati spomine na mlada leta. (af)

Vsa objavljena pričevanja in več fotografij na www.primorski.eu

Marica Šemec danes (levo, foto Kroma) in v mladih letih

Spomini na
leto 1945

VZPI-ANPI Zbiranje pričevanj bivših partizanov

Kako ohraniti spomin na epopoje odporanstva ter ga posredovati mlajšim rodovom, zlasti v teh časih, ko skušajo mnogi potepati in razvrednotiti sporočilnost osvobodilnega boja, iz katerega se je rodila demokracija v Italiji. Na to vprašanje išče vse možne odgovore. Vsestransko združenje partizanov Italije VZPI-ANPI in eden od odgovorov je zanimiva zamisel o izdaji knjige, ki naj bi obsegala pričevanja nekdanjih borcev za svobodo. V ta namen se je VZPI-ANPI v sodelovanju z Republiko že dogovorilo z založbo Einaudi, ki bo knjigo založila. Po šestdesetih letih od izdaje Pisem na smrt obsojenih v Odporanstvu naj bi tako izšla tudi pričevanja zadnjih še živečih partizanov.

Za uresničitev tega načrta pa je potrebno sodelovanje vseh, ki so bili nekoč vključeni v odporansko in osvobodilno gibanje in ki hranijo spomine na tiste čase. V ta namen podobudniki tega hvalevrednega publicističnega projekta pozivajo vse partizane, da posredujejo svoja pričevanja, ki naj zlasti mladim ljudem povedo, kako je bilo v tistih časih, ko so bili oni sami mladi in ko so se odločali, da se vključijo v oborožen boj za osvoboditev države izpod nacifašističnega jarma ter za boljše in pravičnejše življenje.

Pisma naj bodo kratka (od ene do največ štirih tipkanih strani) in naj se ne spuščajo v politično razpravljanje, temveč naj karseda pristno, preprosto in iskreno spregovorijo o osebnih izkušnjah v tistih težkih časih, o posebnih doživetjih, tudi o detajlih, in naj pričajo o takratnih srečanjih, o ljubeznih, o prijateljih, skratka o vsem in o vseh, ki bi jih radi rešili pozabe.

Pričevanja je treba sedaj zbrati v čim krajšem času. Pri tem spodbujanju k pisanku spominskih pisem ter njihovem zbirjanju sodelujejo vse krajevne sekcije VZPI-ANPI. Med njimi so tudi pokrajinske sekcije naše dežele. Tržaško pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI je že mobiliziralo krajevne sekcije, da bi spodbudile svoje člane – nekdanje partizanske borce k pisanku pričevanj. Predsednica pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Stanka Hrovatin je sporočila, da je možno posredovati pričevanja tudi v slovenskem jeziku in da bo združenje poskrbelo za prevod. S pisanjem pa bo treba pohititi, kajti rok za oddajo pričevanj zapade že 20. septembra (če bo potreben prevod, pa bo treba prispevke poslati že prej).

Za vse dodatne informacije in za sprejemanje pričevanj je po 1. septembringu na razpolago urad pokrajinskega sedeža VZPI-ANPI v Ul. Crispi 3 (tel. 040-661088), in sicer ob ponedeljkih, srednah in petkih, od 9. do 12. ure. Interesenti se lahko v isti namen obrnejo tudi na opensko Knjižnico Pinka Tomažiča in tovarišev in sicer od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro. (du.k.a.)

NABREŽINA - Člani organizacije Črni križ obiskali tudi gasilce

Petdeset mladih prostovoljcev iz Avstrije tudi letos v Trstu

Tako kot pred natanko enim letom se te dni na Tržaškem spet mudi večja skupina mladih prostovoljcev iz Avstrije. Prostovoljci, ki prenočujejo v Nabrežini, vsako leto uredijo in ocistijo avstro-ogrski pokopališči pri Nabrežini in Proseku, kjer je skupno pokopanih 6984 padlih v prvi svetovni vojni. Pobudo prireja avstrijska organizacija Črni križ, ki se zavzema za ohranjanje spomina na padle v vojnah, posebno skrb pa je prevzela nad pokopališči avstro-ogrskih armade iz prve svetovne vojne. Aktivni so tudi v Sloveniji, kjer redno obiskujejo vojaška pokopališča, predvsem v zgornjem Posočju.

Vse petdeset prostovoljcev je v četrtek obiskalo sedež pokrajinskega poveljstva gasilcev v Ulici D'Alviano v Trstu. Gasilci so mladim pokazali, kako deluje njihova oprema, nakar so se mladi še sami preizkusili (**na slike**). Na koncu so si v starem pristanišču ogledali še gasilsko plovilo.

RADIO FRAGOLA - Nadaljuje se niz prireditev v kopališču Ausonia

Nocoj koncert priseljencev

Nastopil bo orkester Banda di Piazza Caricamento iz Genove - Tudi brezplačen nočni avtobus

Iji nekaterih javnih lokalov, zato se ustavlja v njihovi neposredni bližini: ob 23., 24., 1., 2. in 3. uri odpelje izpred kopališča Ausonia, njegova pot pa se nato vije mimo lokalov na nabrežju (na primer pri

Postaji Rogers) vse do Barkovelj, križiča za Miramar in v obratni smeri.

Prevoz je brezplačen, uporabniki pa morajo ob vstopu pokazati ustrezni letak, ki je na voljo v sodelujočih barih.

ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - Skupina s Tržaškega

Koristen pevski oddih v prijetnem kraljestvu zlatoroga

Poletni seminar, namenjen cerkvenim pevcem s Tržaškega, ki je letos potekal v drugem avgustovskem tednu, je tudi tokrat uspel. Za to pa imajo zasluge prizadenevi organizatorji Zveze cerkvenih pevskih zborov, ki so se ponovno potrudili in organizirali nadvse uspešen šestdnevni pevski seminar v priznanem letoviščarskem središču na Gorenjskem. Tokratna izbira kraja je bila Bohinjska Bistrica, prijazno gorsko središče obdano z naravnimi lepotami, predvsem gorami, kot so Črna prst, Ristica in Vogel, pa slapom Savice in prekrasnim Bohinjskim jezerom ob bližnjem Ribčevem lazju.

Ko smo v nedeljo, 8. avgusta pooldne, prispeli z avtobusom v Bohinjsko Bistrico, nas je ta bohinjski biser sprejel z lepim sončnim vremenom. Nastanjeni smo bili v luksuznem Park Eko hotelu, v samem središču te prikupne gorske vasice. Ta hotel se lahko ponaša s sugestivnim pokritim bazenom, bazenom na prostem, wellness centrom s savno in masažami, s keglijščem in še maršicem. Kar pesta ponudba! Že isti večer je predsednik ZCPZ Marko Tavčar pozdravil vse udeležence in jih seznanil s potekom seminarja.

Po že ustaljeni navadi so bila jutra namenjena učenju novih skladb iz cerkvenega in posvetnega repertoarja. Za to so poskrbeli profesorji Hilarij Lavrenčič, Helena Fojkar Zupančič ter Mirklo Ferlan, ki so s svojim strokovnim in profesionalnim pristopom pripomogli, da smo uspeli v sorazmerno kratkem času naštudirati Tomčeve mašo v čast svetima bratoma Cirilu in Metodu, dve narodni skladbi v priredbi Stanka Jeriča (Roža na vrtu in Štirje fante šipljajo) in za moški zbor še Bučarjevo Jutro ter Gobčeve Kaj bi te vprašal.

Istočasno s pevskimi vajami je v bližnji cerkvi sv. Nikolaja potekal še orgelski tečaj, ki ga je vodil priznani organist prof. Gregor Klančič. Učenje novih skladb v hotelski dvorani, kjer si skozí veliko stekleno okno opazoval lepoto gora, ki so se lesketale v jutranjem soncu, je bilo zato še bolj prijetno. Nad vsem je seveda kraljeval očak Triglav, ki

je s svojo značilno mogočno držo bedel nad našim vsakodnevnim pevsko-počitniškim dogajanjem.

Naj tu povem, da smo skoraj ves čas našega bivanja v Bohinjski Bistrici imeli prekrasno sončno vreme, ki je ugodno vplivalo na dobro počutje nas vseh. Je že res, da je bila bohinjska pokrajina, ko sem se navsezgodaj pred vajami odpravljala s kolesom na krajsi enourni potep, še odeta v meglo. Toda kmalu se je razblnila in prepustila место prodronejšim sončnim žarkom. Okolina se je v hipu spremenila in dobila prijaznejšo sliko. Zaznal sem živo zeleno travnike, ki so ob siju svetlobe odajali srebrni odsev; skrbno obdelana polja pa so se lesketala v jutranji rosi. Ko sem tako kolesaril mimo lepo urejenih hiš v vrtov, je pritegnil mojo pozornost šum Save Bohinjke, otepala se je še zadnjih jutranjih megljic, ki so se v posameznih razkropljenih odtenkih zadrževali nad reko. Zanimiv naravni pojav, pač!

Tudi živila, ki se je pasla na bližnjih pašnikih, je opozarjala nase z blagodejnim zvonjenjem svojih značilnih vzorcev. Ko sem tako ponovno vračal v hotel na intenzivne pevske vaje, sem bil prežet od pozitivnih občutkov, ki so se v meni avtomatično sprožili ob opazovanju tega svojevrstnega življenjskega dogajanja.

Dnevi so tako minevali v sproščenem vzdružju prepletanja petja ter sprostilnih dejavnosti, med drugimi obveznega kopanja v bazenu, sprehoodov v navi in opazovanju okolice. Bolj pogumno so se povzeli na Črno prst, planino Uskovnico ter še na Viševnik in Draški vrh. Skrbni organizatorji pa so tudi poskrbili za izvedbo popoldanskih izletov s spoznavanjem bližnjih krajev in znamenitosti, med drugim romarskega sestišča na Brezjah, Prešernove rojstne hiše v Vrbi, pa še Breznice ter Jalnovega in Finžgarjevega rojstnega kraja Rodin in Doslovč, planšarskega muzeja v Stari Fužini ter ogleda pokljuške planote. Tu smo obiskali zelo prikupno gorsko vasio Koprivnik, kjer je svoj čas župnikoval znani slovenski pesnik Valentin Vodnik. Deležni smo bili tudi obiska nadškofa Alojza Urana, ki je vseh nas

očaral s svojim prisrčnim in neposrednim človeškim pristopom.

Čas je mineval z neverjetno naglico in bližjal se naš zaključni nastop. V petek, 13. avgusta, smo se zbudili v sivem in deževnem vremenu. Nič zato, saj je bila to priložnost za bolj doživeto in poglobljeno pevsko vajo. Medtem ko smo vadili še zadnje zahtevne dele posameznih pesmi, je zunaj lilo kot iz škafa. Nitij trenutek ni odnehalo.

Napočil je čas za nastop v tamkajšnji cerkvi Sv. Nikolaja. Zbor je pod vodstvom prof. Helene Fojkar Zupančič suvereno odpel na novo naštudirano mašo in pesmi. Na orgle je petje spremjalja prof. Angela Tomanič, ki se že vrsto let udeležuje teh poletnih seminarjev. Svoj delež je prispeval tudi petnajstlanski otroški zborček udeležencev, ki je zelo sugestivno zapel darovanjsko pesem pod takstirko zborovodkinje Renate Veres, med obhajilom pa duo Alenka in Iztok Cergol z meditativno glasbo za violinino in orgle.

Po maši je sledil še nastop gojencev orgelskega tečaja in sicer Aleša in Jurija Lavrenčiča, Veronike Kos, Nade Tavčar ter Alenke Cergol. Njihova mladostna svežina in zagnanost daje upati na svetlo in optimistično orgelsko dejavnost po naših cerkvah v bližnjem bodočnosti.

Koncertno dogajanje se je nato preselilo v dvorano bistriškega Eko hotela, kjer je potekala krajska kulturna predelitev v znamenju nastopa otroškega zborčka, moške pevske skupine in mešanega zpora, ki so pod vodstvom Veresove, Ferlana in Lavrenčiča predstavili pesmi posvetne vsebine, ki so jih vadili med tednom. Čeprav je bila vezna nit prav pesem, je program vključeval tudi recitatorske in glasbene vložke, ki so jih oblikovali posamezni izvajalci. Vsebinsko je večer smiselno povezovala Urška Šinigoj, po uradnem zaključku pa se je nadaljeval v prijetni družabnosti ter sproščenem moškom in mešanem petju še do poznih nočnih ur.

Naslednjega dne je ponovno posijošlo sonce. Na ta dan smo bili prosti pevskih obveznosti. Izkoristil sem ga za krajši sprehod v naravo v družbi prijateljev, s katerimi smo si ogledali korita reke Mostnice v bližini Stare Fužine. Ta izbira se je izkazala za zelo posrečeno, saj smo v hladu in v senci gozda opazovali rečno strugo, ki je globoko pod nami žuborela in ustvarjala slikovite tolmine v skalnih kotlinah. Ko si s Hudičevega mostu opazoval globoko pod sabo dečo vodo, te je ob pogledu v globino kar streslo. Ta korita spominjajo na bolj znani Vintgar, a meni so se zdela prav zaradi nekoliko divjega videza bolj zanimiva.

Ko smo se v soboto popoldne z avtobusom vračali proti domu, nas je od Ljubljane in vse do Općin spremljalo nič kaj poletno vreme. Dež pa ni skvaril prijetnega občutka vseh nas, saj smo med enotedenškem bivanjem v Bohinjski Bistrici podožljivali res lepe in obenem intenzivne pevske počitnice. Pristen gorski zrak, lepota krajev in umirjeni ritem vsakdana je pripomogel, da smo na povratku proti domu bili zadovoljni in prežeti s pozitivno energijo. In to navkljub deževnemu vremenu!

Marjan Škerlavaj

POLETNI FOTOUTRIP'10

Poletni fotoutrip se vrača med bralce. Po lanskem velikem uspehu vam vnovič ponujamo temo Na počitnice s Primorskim! Kamorkoli vas bodo ponesli poletni meseci, vzemite s seboj tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu posvetite enega od svojih poletnih posnetkov. Pošljite ga na naš dnevnik preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa fotografijo dostavite tudi osebno v uredništvi v Trstu in Gorici.

TRST

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 21. avgusta 2010

IVANA

Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 20.03
- Dolžina dneva 13.51 - Luna vzide ob 18.218 in zatone ob 2.47

Jutri, NEDELJA, 22. avgusta 2010

TIMOTEJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 25,4 stopinje C, zračni tlak 1022 mb raste, veter 9 km na uro zahodnik, vлага 76-odstotna, nebo skoraj jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,6 stopinje C.

Draga

TJAŠA

IN

DEVAN

danes si bosta drug drugemu rekla
in si izmenjala prstana dva.

Začela se bo vajina skupna pot,
le srca naj vaju spremila vsepoposod!
Jasmina, Veronika, Marko in Samo

Draga

Tjaša in Devan

v Dolini se bosta danes poročila,
večno ljubezen si obljudila.
Želimo vama še veliko srečnih dni
prijatelji iz Brega vsi!

Danes se poročita

Graziella Metlika in Marjan Nadlišek

Še veliko veselja in zdravja na
skupni življenjski poti
vama vošči

AŠD Breg

Dragi

Livo,

naj bo tvoj 50. rojstni dan le
križišče, kjer na vseh poteh te
sreča išče.

Tvoji

Elena, Jar in Neja

Čestitke

Po Dolini se Abraham mudi in k
LIVIOTU hiti. Fešto mu bomo naredili
in se z njim vsi skupaj veselili. Še na
mnoga zdrava in sreča leta Giusti in
Zofija ter Marjan, Franka in Tija.

Pri Lajnarjih slavi danes naša
draga mama in nona MARIJA rojstni
dan - 91 let. Še veliko zdravja in pri-
jetnega počutja v družinskom krogu ji
želimo vsi domači.

GRACIJELA in MARJAN sta se
pred leti odločila, da se bosta na skup-
no pot spustila. Zakonsko zvezo bosta
danes potrdila in si vse lepo obljudila.
Naj bi jima nikoli ne zmanjkali ljubezen
in spoštovanje, pa se jima bodo
gotovo uresničile vse skrite sanje. Srečno!
Klapa dobre pustolovščine.

Mama GRACIJELA in MARJAN sta se
pred končno odločila, da si bosta
zvestobo za vedno obljudila. Srečno!
Andreja, Štefan, Ivan in Peter z Debora.

Od Kriča do Prebenega se vsi ve-
selimo, ker danes se DEVAN in TJAŠA
bosta vzelia in pri sv. Martinu izdahn-
nija ja. Vso srečo jima želijo Meri, Ma-
risa, Giorgio, Nicole in Damijan.

Že cel mesec Prebeneg nori, ker se
ta bulša pupa poroči. Fantovska pa vsa
žaluje, ker TJAŠA Dolinčana obožuje.
A vseeno jima srečo zaželimo in se oh-
ceti vsi veselimo! SKD J. Rapotec.

Danes se poročita TJAŠA KRIŽ-
MANČIČ in DEVAN SANTI. Vse naj-
boljše na novi skupni življenjski poti jima
vošči AŠD Breg - odbojkarska sekcija.

TJAŠA in DEVAN, želimo vama
mnogo sončnih, pravljičnih dni in no-
či polnih strasti. Družine Ota, Klun,
Tercon in Di Donato.

DEVAN in TJAŠA se bosta danes
vzela, tako da bo vsa žalha vesela. Tu-
di mi, prijatelji iz Doline, želimo, da
bo vajino skupno življenje srečno,
uspešno in veselo. Kočevanje.

Draga TJAŠA! Čeprav si bila
moja prva »morožna«, sem zdaj zrastel
in v tem, da si Devanova »spoža«. Za-
to ti iz srca vso srečo želim in živijo oh-
ceti danes zakričim! Jaran

SALZBURG - Gledališke del festivala

Sofoklejev Ojdip znanilec zatona neke dobe

Sofoklejevo delo je režiral Peter Stein, v naslovni vlogi pa nastopa K. M. Brandauer

Klaus Maria Brandauer kot protagonist Sofoklejeve tragedije Ojdip na Kolonu v režiji in v prevodu Petra Steina; naveden je bila dovolj vabljiva za ljubitelje gledališča, ki so za vse ponovitve napolnili tribune dvorane Perner Insel v Halleinu, kot tudi za novinarje, ki so slavne mu avstrijskemu igralcu posvetili veliko platinic in intervjujev. Širše odmnevni dogodek gledališčega programa salzburškega festivala je seveda nagovoril predvsem nemško govorečo publiko, a zaradi po-manjkanja nadnapisov ni odvrnil novinarjev vseh narodnosti. V središču pozornosti je bilo ustvarjalno soočanje dveh močnih osebnosti; na eni strani angažirani berlinski režiser, na drugi šestinštredsetletni mednarodno priznani igralec, ki je znan po gledaliških in filmskih produkcijah (bil je na primer nominiran za oskarja za vlogo v filmu Moja Afrika). Skupaj sta sodelovala že dvakrat, pri uprizoritvi Kleistovega Razbitega vrca in v maratonski izvedbi Schillerjeve trilogije Walenstein.

Zdaj ju je združil starogrški klasik, ki je epilog Ojdipove tragedije, neka kataristična, zadnja konfrontacija z lastnimi napakami in s svetom, ki se spreminja. Morilec svojega očeta in mož lastne matere, ki je zapustil kraljevski prestol in se je sam oslepil zaradi nezavednega zločina, je pod bremenom krivide taval dolgo let kot berač do prihoda na Kolon, kamor ga vedno je zadnje prerokbe. Razsvetljeni aten-

ski kralj Tezej ga gostoljubno sprejme, Tebarski kralj Kreon pa bi ga hotel po sili odpeljati v domovino. Ojdipova življenska tragedija pa se mora izpolniti na Kolonu, kjer bo kralj izginil v gozdčku in bo končno našel mir osvobodilne smrti osebe, ki je plačala svoje dolgove.

V tej »tragediji brez prave tragedije« beseda prevladuje nad statičnim dogajanjem; Stein ne išče načinov, da bi nadgradil njene glavne vloge in totalno zaupa v karizmo protagonista. Metafizično praznino odrskega prostora zaznamujejo le tihha sakralnost gozdčka olj in lovork, antične obredne geste in poze, ki jih glasba Steinovega rednega italijanskega sodelavca Artura Annecchina podpira s starodavnim prizvokom bordona.

Na stolu sredi odrja Ojdip postane ponovno kralj, okrog katerega se vse vrti: ljubezen hčerk, milina Tezeja, agresivnost Kreona, radovednost zborna. Brandauerju je bila zaupana zahtevna naloga ustvarjanja intenzivne kreacije brez najbolj učinkovitih izraznih sredstev; oči so zaprite, saj je Ojdip slep, gibi so minimalni, ker je star, glas pa mora razen redkih trenutkov razburjenja modulirati v omejeno paleto hripanj v slabotnih tonov krikhega človeka. Stein je izjavil, da je za kredibilnost vloge potreboval starejšega, izkušenega igralca in da je z Brandauerjem našel površno idealno vsebinsko povezano z mejno dobo starogrškega gledališča (tekst predstavlja konec klasične tragedije; Sofokles

ga je baje napisal na koncu svojega življenja, ko je bil star 91 let), saj je igralec »eden od zadnjih predstavnikov nemške gledališke tradicije 20. stoletja, dovršene obrti, ki nima dedičev«. Ravno obvladvanje igralske obrti in naravnega, ekspresivnega izraza, je omogočilo Brandauerju, da je usmeril svojo zaznamujočo energijo v ponosno kreacijo, ki je v minimalnih gestah (na primer različni načini, s katerimi je stiskal roke) izražala vdanost, modrost in zavest človeka, ki je izplačal svoje dolgove.

Zaton neke dobe je osnova režijske zamisli; Ojdip umre v svetu, kjer ni več prostora za junake in niti za bogove. Umirajočemu svetu antične tragedije pripadajo tudi člani zborna, ki je v tem smislu najmočnejši simbol predstave; preživeli predstavniki časa, ko sta človek in Bog živel v tesnem stiku, so starčki, ki vztrajajo pri rotenju bogov, dokler se njihova metaforična slepost ne spremeni v realno, saj je usoda v moderni dobi v rokah človeka.

S to uprizoritvijo se je Stein vrnil na salzburški oder po 13-letni odsotnosti; do njegovega naslednjega projekta v tem okviru pa ne bo dolgih premorov, saj bo v polletnem programu 2011 režiral Verdijevo opero Macbeth, ki jo bo vodil Riccardo Muti. Stein bo kmalu tudi v nam bližnjih krajih; 23. in 24. oktobra bo gledališče v Pordenonu namreč gostilo njegov dvanajsturni gledališki dogodek po Demonih Fjodra Dostoevskega.

Rossana Paliaga

LJUBLJANA - Mednarodni festival

Mladi levi spet rjovejo

Letošnji, trinajsti festival se bo na različnih prizoriščih dogajal do 30. avgusta

Ljubljana do 30. avgusta gosti 13. mednarodni festival Mladi levi. Za uvod so sinoči v Stari elektrarni odprli razstavo Migranti slovenske umetnice Tanje Lažetič, sledila je predstava Radio Muezzin Stefana Kaegija (na sliki), ob 22.30 pa so odprli instalacijo »On the Field« tandem Ackroyd & Harvey na ploščadi Etnografskega muzeja. Letos je poudarek na dokumentarnih predstavah z azijskimi elementi in umetniškimi projektih, prepletenih z družbenim udejstvovanjem, je pred festivalom povedala Nevenka Koprivšek, umetniška voditeljica levov in prva dama zavoda Bunker. Festival se prilagaja »novi kompleksnosti, v kateri se posameznik ne znajde«, je pojasnila.

V tem duhu bo predstava Radio Muezzin Stefana Kaegija, ki jo bodo posnovili drevi ob 21. uri, pokazala na izumiranje poklica mujezinov, ki z minareta tradicionalno kličejo k molitvi. Mujezine že nadomeščajo radijski posnetki. Kaegi, ki na Mlade leve prihaja tret-

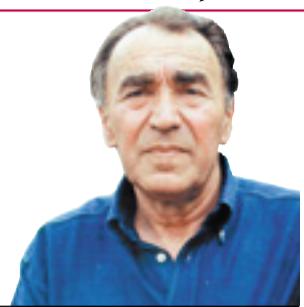
jič, skozi poglede egiptovskih mujezinv na novodobne spremembe in strahove z raziskovalno-dokumentarnim

umetniškim pristopom razkriva pasti globalizma. Odpira širša politična, etična in kulturna vprašanja.

TOMIZZEV DUH

Usmiljenje & solidarnost

MILAN RAKOVAC

Ako još netko v slovenskoj crkvi (i Vatikanu) ozbiljno misli, kao što misli i govori Marjan Turnšek; o crkvi koja organizira radnike, ali i poslovne ljude u socijalnemu smislu, onda bi to mogli biti signali nastajanja neke nove crkve. Crkve, koja u totalnom razsuu socijalnosti u evropskom straštu, možda može radništvu ponuditi neki prihvatljiv program.

U tranzicijsko-ideološkome kao-su i svjetskoj ekonomskoj krizi, uvijek iznova sjewtim se Edvarda Kocbekova i njegovoga kršćanskog socijalizma. Hoće li se vrtauti u zajedničkem naporu te velike dvije ideje, kako ih nudro bio spojio Kocbek? I kako je to uzlaudno pokušavao, i još se nuda, u Italiji Romano Prodi?

To je možda jedina šansa za izlaz iz svekolike morlano-političke križe vijelog, evropskog, kršćanskog svijeta. Napose stoga što su »ligeve« stranke danas zapravo liberalistične, a s druge strane »barikada« nalazi se sve snažniji nacional-populizam.

Pravi za Delo murskosoboški škof dr. Peter Štumf: »Cerkev na Slovenskem je v fazi posebnega duhovnega oprečiščevanja, zato je tudi obhajala evharistični kongres v Celju ... Socialno problematiko na Prekmurškem bomo lahko reševali samo na principu solidarnosti, ki ima konotacijo usmiljenja. Nemogoče je namreč biti solidaren, če med seboj nismo usmiljeni. Usmiljenja med nami pa je malo, zelo malo. Živiljenjske izkušnje nas soočajo z mnogimi spori v družinah, med sosedji, poslovni strankami. Spori so povsod, tuid v Cerkvi. To med ljudmi vzbuja poohujšanje, žalost in bolčeino. Zdi se, da narodna sprava no mogoča, ne zaradi političnih ali ideoloških razlik, temveč radi pomnjanja usmiljenja med nami... Resnica opravičuje pri meni in bližnjem vse, kar je dobro, za to, kar pa je slabo, zahteva odpuščanje, pravo in popravek ter poboljšanje. Resnica mi daje spoznanje, da nisem smao jaz tisti, ki nosim bremena drugim, ampak tudi drugi nosijo moja bремена.« Krajnje je zani mmljiv dr. Štumf kad govorji o prigovoru Dalaj Lame što je blagoslovjen slovenski ratni brod: »Sam sem služil Titovo ovisko 15 mesecev. Uprtljal sem ročni minometalec. Ko sem prvič streljal z njim, sem prekrižil sebe in orožje ter molil: Bog, ne daj, da raznese to reč in mene...«

Štrepeti su našili i rbalton po Hrvatskoj, kad je komentator crkvenog lista »Glas Koncila« optužio sve hrvatske stranke, uključiv HDZ, da se u njima još nalazi komunistički duh, pa i množ komunist. HDZ je dorezao neka Kapitol gleda svoja posla. A po Sloveniji na Veliki šmaren piet bliskupi (!!!) je predikalo posvuda, i največ pak o delavskim pravicam i finta da rabi načinjiti nove crkvene sindi-

kate, koji bi šrkobili za delavce. Napisan je uve dane za Glas Istre, u povodu tih nekih shizofrenih o komunizmu i komunistima danas, da bi forši tribo kršćanstvu niki »Kršćanski Homeini«, jeno malo parola forte, ma me par da Mati Crikva ne razumi da tribo samu sebe kambijati, a ne samo nas ovčice božje, ča ne? Sekularizacija je rak-rana njeja, i u principu de-sekularizacija bi bila moguča, ma ne da torna mrež nas crikva kakova je meritala sekulraizaciju: crikva močnih in u službi moči, i novca, a ne u službi NARODA.

Zar crkva, a govorim mahom o katoličkoj crkvi kad ovo pišem, zbilja ne uvida vlastitu društvenu poziciju u potonjim stoljećima. Evangelizacija jest bitan posao crkve, ali što je sa socijalizacijom, sa ekumenizmom.

Veli dr. Štumf: »Med nami se je udomačilo 'shizofreno' kršćanstvo. Ko smo v cerkvi, polsušamo pridigo in molimo, ko smo zunaj cerkvenih zidov, pa živimo, kot da bi bili neverni ... Verniki si bodo že znali pri drugih poiskati to, kar potrebujejo za svoj človeški obstoj. Od duhovnikov pa si želijo, da jim spregovorijo o Bogu in o njem tudi z življenjem pričujejo...«

Ali, u tom slučaju, čemu desekularizacija? Jer, ako nam je ona potrebna (društvo, a ne samo crkvi, da bi direktnije i lakše sudjelovala u javnim poslovima, - kao prije Francuske revolucije!), onda ona nije potrebna. Da budem jasniji, ako vjernici imaju »pri drugih« poiskati to kaj potrebujejo za obstoj, onda je sadašnji položaj crkve u narodu, društvu, i više neog dovoljan. Pitranje je, dakle, želi li se crkva uključiti u društveni život izravno, u politiku, onako kao što je predložio Marjan Turnšek v Homcu »da Bog po nastalih kriznih situacijah kliče tudi h kakšni novi oblici (krščasnega) sindikalnega povezovanja delavcev... pa je tudi klic h kreditivni povezav gospodarstvenikov in poslovnežev na isti osnovi krščanskoga socialnega naukala...«

No, za čitelje koji me znaju, ovo je čudna moja ideja, zar ne, baviti se crkvom? Zapravo sma se na to dolutčio zbog izrazite socijalnosti slovenske crkve potonjih dana, i zbog izrazite političnosti i ideologiskog diskursa hrvatske crkve. Zkaljučio bih po svoju tumačeći riječi dr-a Štumfa; bez usmiljenosti nema solidarnosti. Zatim Turnškove ideje o kršćanski sindikatima i posvolovnežima: Egrego, ako majka crkva pasotigne usmiljenost medu onima koji imaju, onda i solidarnost za one koji nemaju može postati socijalna kategorija, a en tek tradicijska karitativenost, koja neče riješiti ništa! Volio bih da je crkva (Vtakan) kadra načiniti vlastlosti »ligeve zaokret«, ali bojim se da cemo na to počekati. A bez toga desekularizacija nije poželjna.

Na Kitajskem več kinodvoran in filmov

Kitajska bo razširila filmsko proizvodnjo. Povečati namereva število posnetih filmov kot tudi kinodvoran. »Letos smo končali že toliko novih kinematografov kot v celotnem lanskem letu, vendar zanimanje za kinodvorane še raste,« je na novinarski konferenci v četrtek povedal Zhao Shi, namestnik direktorja kitajske državne uprave za radio, film in TV. Drama o naravnih katastrofah Popotresni sunek (Aftershock) je ta mesec postala najdonosnejši kitajski film, saj je v kino blagajne prinesla 532 milijonov juanov oziroma dobrih 61 milijonov evrov. »Aftershock« je tako presegel dohodek v višini 48 milijonov evrov od prodaje vstopnic za ogled domačega filma Ustanovitev republike. Kitajska skrbi za zaščito lastne filmske proizvodnje in na na leto uvozi največ dvajset tujih filmov. Med njimi je bil letos najbolj gledan Avatar Jamesa Camerona. Zhao je še povedal, da ni v načrtu sestavljanje lestvice najpriljubljenejših filmov na Kitajskem, kajti raziskave so pokazale, da to ni učinkovita metoda, s katero bi mladim preprečili ogled določenih filmov. (STA)

Jaz: avtobiografija Rickyja Martina

Portorški pevec Ricky Martin bo 2. novembra objavil svojo avtobiografijo. Knjiga z naslovom Jaz bo hrkrati izšla v angleškem in španskem jeziku, poroča ameriška tiskovna agencija AP. Martin je povedal, da so bile priprave na pisanje avtobiografije eden od razlogov, da je v začetku leta razkril, da ima raje fante kot punce. Dejal je še, da se je ob pisjanju knjige spomnil stvari in dogodkov, ki jih je že davno izbrisal iz spomina. Kot je dodal, pisanje knjige ni bilo enostavno, mu je pa omogočilo »neverjetno duhovno potovanje«. (STA)

BLIŽNJI VZHOD - Napoved ameriške državne sekretarke Hillary Clinton

Izraelci in Palestinci pristali na obnovo mirovnih pogajanj

Prvo srečanje med Benjaminom Netanjahujem in Mahmudom Abasom bo 2. septembra v Washingtonu

WASHINGTON - Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je včeraj sporočila, da so Izraelci in Palestinci pristali na obnovitev neposrednih mirovnih pogajanj. Pogajanja se bodo začela 2. septembra v Washingtonu, njihov cilj pa je mirovni dogovor doseči v letu dni. To je v Bruslju v imenu bližnjevzhodne četverice sporočila tudi EU.

Novico je Clintonova obelodanila v State Departmentu v navzočnosti posebnega ameriškega odposlanca za Bližnji vzhod Georgea Mitchella. Kot je dejala, je cilj doseči rešitev z oblikovanjem dveh držav in tako priti do dokončne mirne ureditve desetletja trajajočega spora.

V izraelsko-palestinskih mirovnih pogajanjih so se v preteklosti pojavljale velike ovire, do katerih bo nedvomno prišlo tudi na prihajajočih pogovorih, je dejala Clintonova. "Sovražniki miru nas bodo poskušali premagati in spodnesti te pogovore. A vpletene strani pozivam, naj bodo vztrajne," je dodala.

Mitchell je poudaril, da bo šlo za dvostranska pogajanja, so pa ZDA pravljene podatki predloga za premostitev razlik, če bi bilo potrebno oz. primereno. Izrazil je prepričanje, da je dogovor mogoče doseči v letu dni, "in to je naš cilj".

Pogovore bosta 2. septembra začela izraelski premier Benjamin Netanjahu in palestinski predsednik Mahmud Abas, na srečanje pa bosta povabljeni tudi egiptovski predsednik Hosni Mubarak in jordanski kralj Abdullah II. Ameriški predsednik Barack Obama se bo dan pred začetkom neposrednih pogajanj 1. septembra ločeno srečal z vsemi štirimi voditelji, nato pa jih bo gostil na večerji. Na to večerjo je povabljen tudi posebni odposlanec bližnjevzhodne četverice, ki jo tvorijo ZDA, ZN, EU in Rusija, nekdanji britanski premier Tony Blair, je še povedala ameriška državna sekretarka. Sama pa bo 2. septembra gostila neposredna pogajanja.

V imenu bližnjevzhodne četverice so včeraj oglasili v Bruslju. V izjavi za javnost so izrazili prepričanje, da je izraelsko-palestinski pogojanje mogoče skleniti v letu dni. Izraelce in Palestince so ob tem pozvali, naj "rešijo vsa vprašanja, ki zadevajo končni status, in tako izpolnijo pričakovanja obeh strani". Četverica je še izpostavila, da bi morala neposredna pogajanja voditi v "rešitev, ki bo končala v letu 1967 začeto okupacijo in privredo neodvisne, demokratične in življenske sposobne palestinske države, ki bo živila v miru in varnosti ob Izraelu in drugih sodah". Četverica je tudi pozvala Izraelce

Ameriška državna sekretarka Hillary Rodham Clinton je včeraj napovedala obnovo pogovorov med Izraelci in Palestinci

ANSA

in Palestince, naj se vzdržijo provokativnih dejanj. Obnovitev neposrednih pogajanj je nato pozdravila še visoka zunanjina predstavnica EU Catherine Ashton.

Na novico iz Washingtona so se že odzvali v Izraelu. V Netanjahujevem uradu so pozdravili ameriško povabilo k obnovitvi neposrednih pogajanj in poudarili, da je izraelski premier k tem pogajanjem pozival že poldruge leto. Pri tem je Netanjahu pozdravil "ameriško razjasnitve, da bodo pogovori potekali brez predpogojev".

Palestinske oblasti se bodo po si-nočnjem srečanju izvršnega komiteja Palestinske osvobodilne organizacije (PLO), ki združuje glavnega palestinskega gibanja z iz-jemo Hamasa. Po navedbah Abasovega sodelavca naj bi gibanja pristala na pogajanja in enako predlagala PLO. Hamas, ki nadzoruje območje Gaze, je medtem novico iz Washingtona že zavrnil.

Ključna sporna vprašanja, ki delijo Izraelce in Palestince, so meje prihodnje palestinske države na eni ter varnostna zagotovila za Izrael na drugi strani. Eden najtežjih in hkrati najbolj čustvenih problemov je usoda okoli 4,8 milijona palestinskih beguncov in njihovih potomcev, ki so po nastanku judovske države zapustili oz. so bili primorani zapustiti svoje domove. Močno pereče je tudi vprašanje Jeruzalema. Palestinci želijo vzhodni, arabski del mesta, ki si ga je Izrael priključil po vojni 1967, za prestolnico svoje prihodnje države. (STA)

PAKISTAN - Generalna skupščina ZN Članice ZN zagotovile nujno pomoč po poplavah

NEW YORK - Visoki predstavniki držav so v četrtek na posebnem zasedanju Generalne skupščine ZN obljudili pomoč Pakistanu, ki po katastrofalnih poplavah potrebuje nujno pomoč. Na zasedanju so zbrali 460 milijonov dolarjev, kolikor jih Pakistan potrebuje takoj za pomoč prizadetim po najhujših poplavah v zgodovini države. 192-članska generalna skupščina je sprejela resolucijo, v kateri izraža polno solidarnost in sočutje s pakistanskim narodom.

V resoluciji države donatorke, svetovne finančne institucije, mednarodne organizacije, zaseben sektor in civilno družbo pozivajo, naj nudijo vso možno podporo in pomoč Pakistanu.

Generalni sekretar Ban Ki Moon je na zasedanju dejal, da so poplave prizadete od 15 do 20 milijonov Pakistancev. "Pakistan se sooča s cunamijem in počasnem posnetku," je opozoril. "Njegove uničujoče sile se bodo nabiale in s časom še povečale," je dodal Ban. Po njegovih besedah bo Pakistan potreboval milijardo dolarjev za obnovno kmetijstvo, ko se bodo poplavne vode umaknile. "Na dolgi rok pa bo treba popraviti ogromno škodo na infrastrukturni - šole, bolnišnice, namakanle sisteme in prometne povezave," je še dejal Ban.

Pakistanski zunanji minister Šah Mahmud Kureši pa je dejal, da so bile letošnje poplave najhujše, odkar pomnilo.

Uničile so kmetijske pridelke, vredne več milijard dolarjev, ter razdejale infrastrukturo in domove. Kureši je še dejal, da so poplave Pakistan prizadete sredintenzivnega boja proti terorizmu, zaradi česar je država izjemno ranljiva za nove napade teroristov, ki izkorisčajo humanitarno krizo. "V Pakistanu se želimo vrniti z jasnim sporocilom narodu, da ni sam in da mu mednarodna skupnost stoji ob strani," dodal.

ZN opozarjajo, da nujno pomoč v Pakistanu potrebuje od šest do osem milijonov ljudi, vključno s 3,5 milijona otrok. Svetovna organizacija dodaja, da je bil odziv mednarodne skupnosti na potrebe Pakistancev za zdaj pozitiven, vendar pa bodo potreba dobitna sredstva in viri, saj se poplavne vode še ne bodo kmalu umaknile, zaradi monsunskega deževja pa naj bi se po napovedih nadaljevale še naslednje štiri tedne. (STA)

TRGOVINA Z OROŽJEM - Sklep sodišča

Tajska bo ZDA izročila ruskega »trgovca s smrtjo«

BANGKOK - Tajska sodišča je včeraj ugodilo zahtevi ZDA po izročitvi Rusa Viktorja Bouta, ki ga iščejo zaradi prekupčevanja z orožjem, zaradi česar se ga je prijelo ime "trgovec s smrťou". Nastopnik ameriškega pravosodnega ministra Garyja Grindlerja je bil "zelo zadovoljen" z razsodbo. Poudaril je tudi, da je za ZDA sojenje Bouta izjemnega pomena.

Na izročitev Bouta ZDA pa so se z nezadovoljstvom že odzvali v Rusiji. Kot so poudarili, bodo storili vse, kar je potrebno, za njegovo vrnitev v domovino. "Obžalujemo, kar je po mojem mnenju nepravična odločitev, politična odločitev, ki jo je sprejelo prizivno sudišče na Tajske," je med obisom v Armeniji poudaril ruski zunanji minister Sergej Lavrov. Ob tem se je, kot kaže, navezel tudi na vpletene ZDA. "Ta odločitev, po informacijah, ki jih imamo, je bila sprejeta pod velikim pritiskom od zunaj. To je žalostno," je dodal Lavrov.

Bouta, nekdanjega sovjetskega letalskega časnika, so prijeli marca 2008 na Tajske, ko naj bi skušal prodati večjo količino orožja kolumbijskim gverilcem Farc, vendar je šlo v resnici za ameriške agente. V ZDA ga so iskali, ker naj bi s floto transportnih letal pradal orožje številnim skupinam in tako pomagal pri podpihanju številnih spopadov v Afriki, Južni Ameriki in na Bližnjem vzhodu. Sam trdi, da je vodil zgodljivo letalsko transportno podjetje. "Kariero" naj bi začel predvsem s preprodajanjem orožja, ki je po razpadu Sovjetske zveze preplavilo črni trg. Po njem pa naj bi posneli tudi film Gospodar vojne (2006), v katerem se sočita Nicholas Cage kot Južnij (Bout) in Ethan Hawke kot prizadetni ameriški agent. (STA)

Viktor Bout so »v železju« priveli pred sodnike ANSA

Iz Francije proti Romuniji poletelo novo letalo z Romi

PARIZ - Francija je kljub vse hujši kritiki mednarodne skupnosti tudi včeraj nadaljevala s spornim izgonom Romov. S pariškega letališča Charles de Gaulle je tako včeraj proti romunskemu Temišvaru poletelo čartersko letalo z več kot 130 Romi. Že v četrtek je v okviru množičnega izgona iz Francije v Romunijo prispealo okoli 70 Romov. Navdvebo tem, koliko jih je v Romunijo pripotovalo v četrtek, se sicer razlikuje. Medtem ko francoske oblasti trdijo, da jih je iz države odpotovalo 86, romunska stran pravi, da jih je nazaj v domovino pripotovalo le 70. Do konca avgusta naj bi francoske oblasti izgnane skupno okoli 700 Romov.

Francoska vlada vztraja, da Romi odhajajo iz Francije prostovoljno, potem ko vsaki odrasli osebi izplačajo 300 evrov plus dodatnih 100 evrov za vsega otroka. Tudi na romunskem notranjem ministru so potrdili, da se Romi v Romunijo vračajo v okviru postopka t. i. prostovoljnje vrtnite po francoskem upravnem pravu.

Španska policija v raciji proti otroški pornografiji prijela 32 ljudi

MADRID - Španska policija je v operaciji proti otroški pornografiji na svetovnem spletu arretirala 32 ljudi. Operacije so potekale v 15 španskih regijah, pri čemer so policisti izvedli 46 hišnih preiskav, zasegli 14 računalnikov, 118 trdih diskov ter 911 zgoščen z otroško pornografijo. Mrežo kriminalcev, ki se je ukvarjal z otroško pornografijo, so odkrili, ko so prebivalci Valencie med brskanjem po spletu nehoti naleteli na sumljivo gradivo in o tem obvestili policijo.

Španija je močno okreplila boj proti otroški pornografiji na spletu ter v minulih petih letih v zvezi s tem priprala več kot 1200 ljudi.

Avstralski krokodil napovedal izid volitev

DARWIN - Krokodil, ki je pravilno že napovedal zmagovalca letošnjega svetovnega prvenstva v nogometu, je zdaj napovedal, da bo na današnjih parlamentarnih volitvah v Avstraliji zmagała premierka Julia Gillard.

Krokodil Dirty Harry je izid napovedal tako, da je zagrabil piščanca, nad katерim je visela karikatura Gillardove. Piščanec s podobo opozicijskoga volitelja Tonyja Abbotta je ostal nedotaknjen. Politični analitiki napovedujejo, da bo izid današnjih volitev najtejši po letu 1961, ko je zmagovalca volitev odločil en sam sedež.

Krokodil Dirty Harry je na podoben način napovedal izid finala, v katerem je Španija premagala Nizozemske.

SARAJEVO - Izpolnjevanje zahtev EU BiH odpravlja ovire na poti za odpravo vizumov

SARAJEVO - Svet ministrov BiH je včeraj sprejel pravilnik o delovanju urada za koordinacijo policijskih organov v državi, s čimer je Sarajevo izpolnilo enega zadnjih pogojev, ki mu ga je postavila Evropska unija, da bi lahko do konca leta sprejela odločitev o odpravi vizumov za državljanje BiH za potovanja v države schengenskega območja.

Omenjeni direktorat naj bi koordiniral delo državnih varnostnih in policijskih uslužbencev na področjih dela z vojnimi zločini, korupcijo in organiziranim kriminalom. Gre za del sporazuma o reformi policije, ki je bil dosežen pred tremi leti. Nov organ bo zaposloval več kot 1200 ljudi in bo med drugim odgovoren za sodelovanje z Interpolom. Gre za enega zadnjih pogojev za odpravo vizumov za državljanje BiH, ki jo je pričakovati konec leta.

Predstavniki Evropske unije in ostale mednarodne skupnosti so

odločitev vlade v Sarajevu že pozdravili. "Sprejetje pravilnika ... je bilo eden od preostalih pogojev za dialog vizumske liberalizacije," so v skupni izjavi med drugim zapisali visoki predstavniki mednarodne skupnosti v BiH Valentin Inzko, vodja policijske misije EU Stefan Feller in odpravnik poslov delegacije Evropske komisije Boris Iarochevitch.

Se vedno pa medtem ostaja nereno imenovanje direktorja agencije za preprečevanje korupcije in koordinacijo boja proti korupciji. Rok za to je razmeroma kratek, glede na to, da bo Evropska komisija 31. avgusta končala svoje poročilo o predku BiH, da bi o odpravi vizumov lahko nato razpravljali in sprejeli odločitev Evropski parlament.

Makedonija, Srbija in Črna gora so vizumsko liberalizacijo dočakale decembra lani, medtem ko BiH in Albanija na ta korak Bruslja še čakata. (STA)

GORICA - Zaključila se je žalostna zgodba domnevnega morilca prostitutuk

Ramon Berlosou umrl v videmski bolnišnici

35-letnik je naredil samomor, včeraj ponoči podlegel posledicam - Za eksplantacijo organov ni pogojev

Ramon Berlosou je umrl. 35-letni Goričan, ki je konec julija priznal umor dveh mladih prostitutuk, se je na začetku avgusta obesil v svoji celici v videmskem zaporu, včeraj ponoči pa je podlegel posledicam samomorilskega dejanja. Smrt moškega, ki so ga po poskusu samomora sprejeli na zdravljenje v oddelku za intenzivno nego bolnišnice v Vidmu, so včeraj zjutraj potrdili karabinjerji.

Berlosou so aretirali v noči med 19. in 20. julijem v Padovi in ga zaprli v videmsko kaznilnico. Zapornik je bil pod stalnim nadzorom paznikov, 4. avgusta ponoči pa je počakal na izmeno in poskusil narediti samomor. 35-letnika, ki se je obesil v svoji celici - zanko si je naredil z rjuhami -, so takoj prepeljali v bolnišnico Santa Maria della Misericordia. Njegovo zdravstveno stanje je bilo kritično, zdravniki pa so sprva upali, da mu bodo uspeli rešiti življene. Moški je do včeraj ležal v farmakološki komi na oddelku za intenzivno nego. Pred nekaj dnevi se je Berlosou zdravstveno stanje močno poslabšalo in zdravniki so proglašili njegovo možgansko smrt. Včeraj ponoči je 35-letnikovo srce prenehalo biti. Vodstvo videmske bolnišnice je sporočilo, da je Berlosou umrl zaradi komplikacij srčnega, dihalnega in živčnega sistema. Zdravstveno osebje je povedalo, da »ni pogojev za eksplantacijo organov«. O tej možnosti, ki se ji mati domnevnega morilca ni uprla, je bil govor v prejšnjih dneh.

Berlosou, ki ga je leta 1996 tržaško sodišče za mladoletne odsodilo na pet let in devet mesecev zapora zaradi umora 18-letnega Alessandra Paglavca iz Štandreža, so julija aretirali zaradi umora 28-letne Ilenie Vecchiato iz Mester in 24-letne romunske državljanke Diane Alexiu. Dekleti je 35-letnik ubil s samostrelom, nato pa je njuni trupi pokopal ob reki Ter, nedaleč od krajev Tagliano in Campolongo, na meji med goriško in videmsko pokrajinino. Kraj pokopa je preiskovalcem pokazal sam Berlosou, ki je nekaj ur po svoji aretaciji že priznal dvojni umor. Moški je najprej povedal, da je dekleti ubil, da bi jima ukradel denar, nato pa je izjavil, da je hotel »vstopiti v svet prostitucije«. (Ale)

Ramon Berlosou

ANSA

Ilenia Vecchiato

Diana Alexiu

NOVA GORICA - V družbi Hit podali obračun poslovanja v prvem polletju letosnjega leta

Izguba manjša od načrtovane

V času svetovnega nogometnega prvenstva velik upad obiska - Drevi odprtje novega salona za poker, v uresničitev katerega so vložili 660.000 evrov

V prvem letosnjem polletju je novogoriška družba Hit poslovala z 2,7 milijona evrov izgube, kar je manj kot polovica načrtovane izgube, ki naj bi znašala 5,1 milijonov evrov. Kot pojasnjuje predsednik uprave Drago Podobnik, ki je vodenje družbe s svojo ekipo prevzel pred letom dni, je izguba manjša od načrtovane predvsem zaradi uspešnosti pri izvajaju racionalizacijskih ukrepov, s katerimi so uspeli ublažiti posledice padanja realizacije. Zaradi neuспешnih pogajanj s sindikatom igralniških delavcev (SIDS) pa še vedno niso uspeli znižati stroškov dela, prav tako ne stroškov sponzorstev in donacij. »Če bi v pravem času znižali ta dva stroška, bi bilo poslovanje že v tem polletju blizu pozitivne.« Podobnika dopolnjuje član uprave Uroš Kravos.

V začetku leta je bilo v družbi zaposlenih 1.747 ljudi, do konca leta pa se bo njihovo število moralno zmanjšati na 1.350. Zato te dni poteka priprava programa presežnih delavcev, kriterije za odpuščanje pa so v četrtek uspeli uskladiti z vodstvi vseh treh sindikatov v družbi.

Odpuščanja bodo družbo stala, zato se bodo v njej po vsej verjetnosti na ta račun konec leta soočili z nekoliko večjo izgubo, kot je bila načrtovana. Na račun odpravnin se bo izguba na koncu leta lahko povečala za 3 milijone evrov, pojasnjuje Podobnik, sicer pa brez tega zneska poslovni načrt družbe predvideva, da bo izguba ob koncu letosnjega leta znašala 6,8 milijona evrov. »Denar, ki ga bomo odšteli za odpravnine, bomo pač morali zaslužiti. V kolikor ga v nekem obdobju ne bo dovolj, se bomo dogovorili z bankami, da nam ga za določeno obdobje posodijo,« dodaja prvi mož Hita.

V družbi so več kot 6 mesecev vložili v dogovarjanje s sindikatom igralniških delavcev, »prišli pa smo do te točke, da ne moremo več preko tistih menj, da katerih smo prišli in zato moramo povleči odločnejše poteze, da lahko zagotovimo normalne osnove za bodoče poslovanje,« pravi Podobnik, ki poddarja, da si je njegova uprava ob nastopu mandata lani zadala izpeljavo tri-

letnega sanacijskega projekta, za katerem stojijo. Konec leta 2012 bo po njegovih besedah Hit posloval z minimalno do nosnostjo oziroma 2,5 milijona dobička in s še enkrat višjim denarnim tokom kot v letu 2009.

Družba je sicer v prvem polletju ustvarila 84,9 milijonov evrov brutto realizacije, kar je 2,3 odstotke manj od obdobnega načrta. Od tega je 71 milijonov evrov iz igralništva, kar je 3,2 odstotka pod obdobnim planom in 9,9 milijonov evrov iz gostinstva, kar je skoraj 2 odstotka nad planom. Družbi je bilo v prvem polletju skupaj obračunanih skupaj 21,3 milijona evrov igralniških dajatev - 11,9 milijona davka ob iger na srečo in 9,5 milijonov evrov koncesijske dajatve. V obdobju januar - februar je Hit sicer ustvaril celotne prihodke v višini 74,7 milijonov evrov, kar je za 1,3 odstotka pod obdobnim planom. V istem obdobju so stroški in odhodki skupaj znašali 77,4 milijone evrov, kar je skoraj za 10 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. »Sicer pa je družba kljub iz-

gubi likvidna, v prvem polletju smo redno poravnali vse svoje obveznosti in pričakujemo, da bo tako tudi do konca leta,« pojasnjuje Podobnik in dodaja, da se zadolženost družbe ni poslabšala - bankam so konec junija dolgovali 103 milijone evrov. »Vsakršne špekulacije, da se bomo v tem trenutku sesuli, so zgolj zlonamerne,« je razlagal o polletnem poslovanju družbe zaokrožil Podobnik.

V prvih šestih mesecih letosnjega leta je Hitove igralnice obiskalo skoraj 7 odstotkov manj gostov, kot je bilo načrtovano, povečala pa se povprečna je poraba na obiskovalca. Največji upad obiska so beležili junija zaradi svetovnega nogometnega prvenstva in pa maja zaradi stavke igralniških delavcev. Sicer pa v družbi zatrjujejo, da se že obrestujejo njihova prizadevanja za privabljanje gostov. Poleg vzpostavitev kluba lojalnosti, predstavitev ponudbe na terenu in pridobivanja gostov tudi iz oddaljenih trgov, skušajo posodabljati tudi ponudbo. Najnovejša in tudi edina letosnjaHitova investicija je novi salon za poker, ki

ga bodo odprli drevi. Namenjen bo igri in turnirjem v pokru, s 30 mizami se uvršča med največje v Evropi, z njim pa se Nova Gorica postavlja ob bok tudi največjim salonom za poker v Las Vegasu. Omenjena investicija je Hit veljala 660.000 evrov, omogočala pa bo boljše pogoje za prirejanje tako manjših kot večjih turnirjev, tudi takih z milijonskimi nagradnimi skladmi. Udeleženci tovrsnih turnirjev so za Hit pomembni gostje, saj se za razliko od dnevnih gostov, v njihovih zabaviščnih centrih zadržijo več dni in koristijo tudi njihove hotelske in druge usluge. Današnjega odprtja novega salona za poker se bodo udeležili nekateri najbolj znani slovenski igralci pokra, med njimi je tudi televizijski voditel Peter Poles, sodelovalo bodo v otvorenem dobrodelnem turnirju, katerega izkupiček bodo namenili organizaciji za pomoč trpečim in bolnim Rdečim noski. Tudi za jesen je v novi dvorani že napovedanih nekaj, predvsem italijanskih, turnirjev v pokru.

Katja Munih

VRH-RONKE

LAS Kras se predstavlja

Prihodnji teden bosta potekali dve srečanj, med katerimi bodo predstavili cilje in delovanje Lokalne akcijske skupine Kras (LAS Kras), hkrati pa bodo prisluhnili potrebam in spodbudam s teritorija. Prvo srečanje prireja v sodelovanju z občinami Doberd ob Soči, Sovodnje in Zagaj, potekalo pa bo v ponedeljek, 23. avgusta, ob 20. uri na sedežu kulturnega društva Danica na Vrhu. Drugo srečanje bo v sredo, 25. avgusta, ob 18. uri na ronškem županstvu, prirejajo pa ga v sodelovanju z občinami Ronke, Tržič in Foljan-Redipulja.

LAS Kras, ki obsega teritorij od Milj do goriškega Krasa, je mešana zasebno-javna ustanova v obliki konzorcija. Predseduje ji Franc Fabec, vanjo pa so vstopile občine goriškega in tržaškega Krasa, obe pokrajini ter številne ustanove, kot so Zadružna kraška banka, Kmečka zveza, Coldiretti, Confagricoltura, promocijski odbor kraških sirov, odbor Tergeste DOP, Agrarna skupnost in konzorcij kraških vin.

Včeraj so v novem salunu za poker zaigrali novinarji

FOTO K.M.

Praznik narodov danes in jutri v Gorici

S poklonom padlim v vseh evropskih bratomornih vojnah se je včeraj v Bračanu začel Praznik narodov, ki bo še danes in jutri potekal v Gorici, potem ko so ga dolga leta prirejali v Jasihu. Drevi ob 19. uri bo na goriškem gradu koncert godbe iz Ogleja, na održ pa se bodo nato zvrstile glasbene in plesne točke gostov s Češke in Poljske, iz Ukrajine, Madžarske in Italije.

Prireditev bo svoj višek dosegla jutri. Ob 9. uri se bodo na Travniku zbrale razne srednjeevropske delegacije. Po uradnih pozdravih ob 9.45 bo ob 10. uri sprevod skupin v tradicionalnih oblekah krenil s Travnika proti stolnici. Tu bo ob 10.30 maša za evropsko združevanje z molitvami v različnih jezikih. Ob 12. uri se bodo na Trgu sv. Antona gostiteljem zahvalili predstavniki oblasti srednjeevropskih držav. Vsi se bodo nato spet zbrali ob 13.30 na gradu za t.i. pojedino brez meja. Od 14.30 dalje pa se bodo zvrstili koncerti, pevski in plesni nastopi skupin iz Avstrije, Hrvaške, češke, Poljske, Slovenije, Ukrajine, Madžarske in Furlanije-Julijske krajine.

Na Trgu Seghizzi bo med praznikom sejemi starih predmetov v sodelovanju z združenjem Nuovo Lavoro, trgovine starega dela mesta pa bodo izjemoma odprte tudi jutri. Poskrbljeno bo za avtobusno povezavo med Rdečo hišo, Ulico Alviano, Trgom Cavour in gradom - danes od 19. do 23. ure, jutri pa od 13. do 22. ure.

VOLITVE - Prva ugibanja glede spomladanske volilne preizkušnje

Za pokrajino županja iz Vileša, za Tržič pa dosedanja podžupanja

Desna sredina se ogreva za Simonetto Vecchi - Pizzolitta naj bi nasledila Silvia Altran

Na Goriškem so se politične stranke že pred poletjem začele pripravljati na pokrajinske in občinske volitve, ki bodo prihodnjo pomlad. Odločitve o kandidatih bodo seveda padle v prihodnjih mesecih, po prvih ugibanjih pa zgleda, da ženski bosta protagonistki volitev za predsednika pokrajine in za tržičkega župana.

Če se bo leva sredina odločila za ponovno kandidaturo sedanjega predsednika pokrajine Enrica Gherghette, kar naj bi bilo precej možno, se bo le-ta po vsej verjetnosti soočil z županjo iz Vileša Simonetto Vecchi, za katero naj bi se ogreval dobrošen del desne sredine. Vecchijeva naj bi uživala podporo tudi na deželi, kjer naj bi jo cenili zaradi njene odločnosti, saj ji je uspelo pripeljati v Vileš Ikeo in uresničiti veliko komercialno središče. Po drugi strani nad kandidaturo Vecchijeve niso navdušeni veljak desne sredine s Tržičkega, kjer trdijo, da županja nima zaslug za prihod družbe Ikeo v Vileš. Švedi so lokacijo za svojo trgovino izbrali zaradi njene strateške lege, ne pa zaradi prigovaranja županje, so prepričani v tržički desni sredini, ki na občinski ravni stopa na pot poenotenja. Med zadnjimi občinskim volitvami v Tržiču - podobnemu scenariju smo sicer bili priča tudi na pokrajinski ravni - se je desna sredina predstavila s tremi kandidati, ki so se zelo slabo odrezali, tako da je bil župan Gianfranco Pizzolitto izvoljen že v prvem krogu. Takratne napake se v Tržiču ne bodo ponovile, trdijo v desni sredini, ki zaradi tega isčejo skupnega županskega kandidata. Pred nekaj meseci je samega sebe predlagal koordinator Ljudstva svobode Giuseppe Nicoli, nad katerim ostali koalicijski partnerji niso navdu-

Županja iz Vileša Simonetta Vecchi

BUMBACA

Podžupanja iz Tržiča Silvia Altran

BUMBACA

šeni. Zaradi tega so se v javnosti pojavila nova imena, med katerimi je izstopal Michele Luise, bivši Pizzolittov odbornik, ki naj bi že pripravljal svojo listo. Kakorkoli, desnoredinski kandidat se bo po vsej verjetnosti soočil s sedanjo podžupanjom Silvio Altran, predstavnico Demokratske stranke, ki je bila svojčas vpisana v Marjetico. Altranova se v zadnjih časih pogostejo pojavila v javnosti, tako da je njena županska kandidatura precej realna, čeprav v Tržiču krožijo tudi gorovice o primarnih volitvah znatnej leve sredine. V tem primeru naj bi bili tekmeči Silvie Altran Adriano Persi, Fabio Del Bello in Paolo Polli, mo-

goče pa bi se našel še kdo, ki bi želel postati župan mesta ladješnic.

Občinske volitve bodo prihodnje leto še v Romansu, Vilešu, San Pieru in Ronkah. Če v Tržiču desnica lahko upa v »čudež«, potem ko je na zadnjih deželnih volitvah precej napredovala, so njene možnosti v Ronkah minimalne. Pred petimi leti je bil kandidat Marjetice in Levih demokratov Roberto Fontanot izvoljen za župana s skoraj petdesetimi odstotki glasov, ostala dva kandidata leve sredine pa sta zbrala 12 oz. 6 odstotkov glasov. V Ronkah zmaga leve sredine ne more biti ogrožena, zato ostaja odprto le vprašanje kandi-

datur. Bo Fontanot potrjen ali pa se bo vodstvo Demokratske stranke odločilo za novoga kandidata? Na odgovor bo treba seveda še počakati, ne glede na to pa ni mogoče mimo dejstva, da je bil Fontanot v zadnjih mesecih pod hudim udarom opozicije zaradi prostorske stiske v šolskem poslopju v Ulici Capitello, kjer sobivata slovenska in italijanska šola. Fontanot ni nasedel pritiskom skupinice nestrpih italijanskih staršev in je z dogovarjanjem z ravnateljstvoma našel ustrezno rešitev; ali so polemike vplivale na zaupanje, ki ga uživa med občani, pa je zaenkrat še preprosto napovedati. (dr)

GORICA - 19. Puppet festival v raznih krajih pokrajine

Z lutkami več novosti

Prvič oglejska sekcija in srečanja z mojstri - Maja leta 2011 večji dogodek ob 20-letnici

Lut so lani
poživilo tudi
Gradež

FOTO V.S.

V ponedeljek, 23. avgusta, se v goriško pokrajino vrača tradicionalni Puppet festival. Niz lutkovnih predstav in dogodkov, ki ga center CTA prireja že celih devetnajst let v Gorici, Gradežu in Romansu, bo tokrat prinesel vrsto novosti, ki jih uvajajo v pričakovanju na prihodnjo, jubilejno izvedbo. Letos bodo del spektaklov prvič priredili izven pokrajine Gorica, in sicer v Ogleju, ob tem pa bodo v okviru goriške sekcije prvič uveli »srečanja z mojstri«.

Da bodo novosti letošnje izvedbe neke vrste uvod v novo fazo tradicionalne prireditve, ki bo prihodnje leto praznovala svojo dvajsetletnico, je včeraj na sedežu goriške občine povedal umetniški vodja festivala in predstavnik centra CTA Roberto Piaggio. »Letos se predstavljamo v novi preobleki. Gre za obnovitveno fazo, ki se bo zaključila prihodnje leto. Želimo si, da bi festival bolje odgovarjal izzivom, ki se pojavljajo v gledališkem svetu,« je povedal Piaggio in dodaja, da nameravajo prihodnje leto maja prirediti razstavo o 20-letnici festivala in večji dogodek, na kateri

V Gradežu tudi Silver The Cobra

Drevi bo na finalnem večeru narečnih popevk iz FJK v Gradežu poleg zborov Starši ensemble nastopila še ena slovenska zasedba, skupina Silver The Cobra iz občine Doberdob; le-ta bo predstavila pesem v bezjaškem narečju »Mi, el Diaul e Monfalcon«, ki opisuje spremembu Tržiča v zadnjih letih. Na oder bodo stopili pevec Silver Gergolet iz Doberdoba ter plesalki Martina Semolič iz Jamelj in Sara Vizintin s Palkičiča. Skupina bo zapela in zapestala le eno popevko, v resnici pa imajo Silver The Cobra pripravljen dvourni glasbeno-plesni spektakel, ki ga bodo krstno predstavili 5. septembra v Turjaku, zatem pa 12. septembra v parku restavracije Siliade v Doberdalu. Silver The Cobra pravi, da bo v Gradežu v vlogi hudiča stopila na oder priznana plesalka, katere istovetnost bo presenečenje večera. (pz)

Silver Gergolet
ter plesalki
Sara Vizintin in
Martina Semolič

FOTO P.Z.

Plesno poletje v Šempetu

Plesno poletje šempetskega plesnega centra Terpsihora bo od 22. do 28. avgusta že osmič zapovrstjo odralo vrata članom plesnih skupin, mentorjem, plesnim pedagogom, koreografom in vsem ljubiteljem plesne in gledališke umetnosti. Delavnice se bodo odvijale v prostorih Srednje biotehniške šole, osnovne šole Ivana Roba v Šempetu pri Gorici ter šempetske Kulturne dvorane. Tudi letos pričakujejo organizatorji dober odziv udeležencev, ki prihajajo iz vse Slovenije in iz tujine, veliko prijav je zlasti iz Italije, Poljske in Francije. Lanske izvedbe se je udeležilo kar 230 plesalcev in plesalk. Plesno izpopolnjevanje je namenjeno vsem, tako začetnikom kot tudi tistim z dobrim plesnim predznanjem in profesionalnim plesalcem, ki jim bo na voljo pestrta izbira plesnih tehnik, strokovni v uveljavljeni domači in tuji plesni pedagogi, ustrezni prostori in zanimivi večerni plesni dogodki.

Letos bodo udeleženci lahko izbirali med sledečimi plesnimi tehnikami pod vodstvom priznanih domačih in tujih pedagogov: Maruše Vidmar iz Slovenije (balet in repertoar klasične baleta), Joe Alegado iz ZDA (moderna tehnika limon), Nastja Bremec iz Slovenije (moderna tehnika), Luca Quaia iz Italije (Gibalno-gledališka delavnica), Michal Rynia iz Poljske (Hip-Hop), Marko Urbanek iz Slovenije (sodobna plesna tehnika), Daša Grgić iz Italije (moderna-sodobna plesna tehnika ter plesna vzgoja za otroke od 7-9 let), Paweł Kokowski iz Poljske (Hip-Hop), Aziza iz Italije (orientalski plesi), Alfredo Torres iz Kube (kubanska salsa pari in salsa solo), Primož Barle iz Slovenije (predšolski program za otroke do 6 let), Katja Bucik iz Slovenije (plesno gibalna terapija - delavnica za gibalno ovirane osebe). Informacije so na voljo na telefonski številki 003865-31-300773 in na spletni strani www.plesnopoletje.com. (km)

»Ducati fest« v Vrtojbi

Lastniki in lastnike motorjev znamke Ducati se bodo v soboto, 28. septembra, zbrali na kartodrom »Gas Polete« pri nekdanjem mejnem prehodu v Vrtojbi. Srečanje prireja klub Desmo Owners iz Gorice, katerega člani so slovenski in italijanski ljubitelji znamenitih motorjev, ki jih izdelujejo v kraju Borgo Panigale pri Bologni. Sobotno srečanje se bo pričelo ob 10. uri, ko se bodo udeleženci zbrali in se nato z motorji odpravili na panoramsko vožnjo po Brdih in Krasu. Popoldne bodo na kartodromu v Vrtojbi razne igre, ob 19.30 si bodo na velikem platnu ogledali uradne treninge za motociklistični GP v Indianapolisu, ob 21. uri pa bo koncert. Informacije so na razpolago na spletni strani www.ducatigorizia.it, na kateri je tudi več zapisov v slovenščini.

SLOVENIJA TA TEDEN

Na vrat na nos v vročo jesen

VOJKO FLEGAR

Čeprav vlada (za zdaj) ni navedala niti približno tako globokih posegov v njihove pravice, kot so jih doživeli, denimo, grški ali španski uradniki in javni uslužbeni, so slovenski zdravniki, policisti, profesorji in drugi zaposleni v javnem sektorju, na nogah. Bliže kot je jesen, več je groženj s stavkami in ultimativi, ki se jih vlada na eni strani trudi otresti s povabili k »socialnemu dialogu«, na drugi strani pa za spremembe potrebitno zakonodajo vendarje pošilja v parlament. In četudi tako drastično klestenje državnih izdatkov kot v nekaterih drugih državah v Sloveniji ni potrebno, je bolj ali manj vsem, tudi državnim uradnikom in uslužbenem, jasno, da brez varčevanja ne bo šlo. A kje in kako?

Dejstvo je, da je levosredinska koalicija iz konjunkturnih let potrdovala tik pred volitvami leta 2008 v dogovoru med državo in sindikati javnega sektorja sprejetu velikodusno reformo plačnega sistema. Takratna konservativna vlada je dobrih 150.000 zaposlenih v javnem sektorju hotela deloma odškodovati za zategovanje pasu iz let, ko se je Slovenija trudila izpolniti maastrichtske kriterije za prevzem evra, deloma pa »spraviti v dobro voljo« volivce. Slednje ji je spodeljelo, tako sam sistem kot tudi izračun finančnih posledic reforme pod geslom »odpravljanja plačnih nesorazmerij« pa sta že po nekaj mesecih pokazala velike luknje. Namesto dobrih 300 milijonov evrov, kolikor naj bi država stala ta reforma v dveh letih, je bilo po pol leta veljavnosti novega plačnega sistema očitno, da bodo stroški zanj več kot pol milijarde evrov, med drugim zato, ker je sistem omogočal naglo na-

predovanje s preskakovanjem tarifnih razredov, zaradi česar se je množica uradnikov in javnih uslužbencev čez noč znašla v višjih plačnih razredih.

Čeprav je medtem finančna in gospodarska kriza že pustošila tudi po državni blagajni, nova vlada lani za odločno »zavirjanje« ni zmogla politične volje in poguma, temveč je drugi del odpravljanja plačnih nesorazmerij samo preložila. A še preden je bilo leto nadokrog, se je izkazalo, da se »cena« reforme dviga proti 800 milijonom evrov in iz vladnih krogov so prišli prvi namigi, da bi znali biti za letošnji oktober predvideni, lani s sindikati uskljeni termin za predzadnji korak pri usklajevanju plač, »zamrznjen« oziroma ponovno preložen, poleg tega pa je vlada malo pred poletjem sindikatom javnega sektorja ponudila tudi svenjeni kratkoročni rezov, s katerimi je nameravala že letos prihrameti nekaj deset milijonov evrov.

Večina sindikalnih organizacij je predloge vlade razumela kot ultimat, med drugim zaradi nekaterih hudo netaktnih izjav predsednika vlade Boruta Pahorja. Še zlasti je odmevala njegova ocena, da bi država zlahka shajala brez polovice uradnikov in da je reforma za viktost in učinkovitost javnega sektorja nujna, zato jo bo vlada po potrebi poslala v parlament tudi brez soglasja socialnih partnerjev. Izjave niso bile nediplomske le z ožjega »pogajalskega« stališča, temveč so vznejevljile tudi precej poslavcev premierove lastne (socialdemokratske) stranke; ob morebitnem uporu dela koaličnih poslavcev pa bi vlada spremembe plačnega sistema težko spravila skozi parlament.

Ta teden je bil tako Pahor prisilen stopiti korak nazaj, še več, osebno se je sestal s predstavniki zdravniškega sindikata, ki so zagrozili, da po 1. septembru zdravniki ne bodo več delali nadurno, če jim bo vlada res znižala nadomestila za tovrstno delo za polovico. Uresničitev te grožnje bi pomenila občutno poslabšano zdravstveno oskrbo, saj bi se, med drugim, še podaljšale večmesečne čakalne dobe na številne specialistične posege. Zdravniška »epizoda« je zgovorna za več plati. Na eni strani je treba omeniti dejstvo, da ocenjenih 12 milijonov evrov prihranka obstaja bolj ali manj le na papirju, kajti navsezadnje bi bile bolnišnice prisiljene z zdravniki skleniti še dražje podjemne pogodbe, na drugi strani pa »sistemska problem, ki se ga vlada očitno ni zavedala. Sloveniji nameč primanjuje kakšnih 2000 zdravnikov; bolj kot za »zaslužkarstvo« zdravnikov (ki so redno na najvišjih mestih plačnih statistik) ali morebiti slabo organizacijo dela gre pri nadurah, ki v posamičnih plačah znašajo tudi več kot polovico, za »krpanje luknenj«, da sistem kolikor toliko deluje.

Povedano pa kajpak ne pomeni, da slovenskega zdravstva ni mogoče organizirati bolj smotorno ali, da je med zdravniki kar nekaj takšnih, ki znajo slabosti sistema dobro unovčiti. Ponazarja pa, da se vlada zdravstvenega sistema – in sploh reforme javnega sektorja – loteva bolj ali manj na pamet. In neuskajeno: z nižjimi zdravniškimi nadurninami je nameravala »prihraniti« za plače v javnem sektorju pristojna ministrica za javno upravo, premier pa je na pogovor s sindikati vzel s seboj zdravstvenega ministra. Četrtega v dveh vladah in šestih letih.

ODPRTA TRIBUNA

Ni vse zlato, kar se sveti

KMEČKA ZVEZA

Z velikim zanimanjem smo spremljali dogajanja v okviru niza pobud Zgodovinarava, s posebnim zadovoljstvom pa odprtje zavetišča za živali na obnovljenem pašniku pri Bazovici.

Zavetišče je nedvomno velik dosežek v okviru projekta za ovrednotenje kraške gmajne ki ga vodi, kot znano, Pokrajina Trst. Gre za zamisel, ki se je sicer izoblikovala na Pokrajini leta 1993, pred njo pa se je zamisel o skupnem pašniku in preprečevanju ali vsaj omejevanju opuščanja pašništva in s tem poraščanja pašniških površin porodila med Bazovci, ki so ustanovili Pašniško zadrugo že leta 1982. Za to gre velika zasluga njenemu prvemu predsedniku Ivanu Križmančiču in skupini domaćinov, ki so verjeli v pobud.

Ob zadovoljstvu za uspešno uresničitev zavetišča, ne moremo prikriti manj spodbudnih občutkov, ki nas ob tem dogodku spremljajo.

Preseneča nas predvsem podnaslov omenjenega članka, ki je bil objavljen v P.D. dne 8.t.m., v katerem je izpostavljena ugotovitev, da se kljub omejitvam zaščitenih območij da veliko narediti.

Mnenja smo, da se je na teh območjih, za katere že leta pričakujemo pravilnik za njihovo upra-

vljanje, ne da veliko narediti. Uresničitev zavetišča je morda znanilka pomladni, ki pa nas ni še obiskala. Naše pomislike vzbujajo navedene letnice. Pokrajina, kateri ponovno izražamo priznanje za doslednost in vztrajnost se je mučila 17 let (od leta 1993), da je lahko uresničila svojo pobudo. Zanimivo bi bilo točno vedeti, kateri težave in ovire je morala premostiti, da je izpeljala svoj program. Gotovo jih ni bilo malo in nedvomno so bile in so mnoge povezane z omejitvami pri upravljanju teritorija v zaščitenih območjih. Zato se nam zdi pretirani optimizem neumesten, še posebej če pomislimo, tako namreč izhaja iz omenjenega članka, da so ustanovni člani Pašniške zadruge iz Bazovice čakali celih 28 let (od leta 1982) na delno uresničitev svojih načrtov. Tudi članom te zadruge se moramo seveda zahvaliti, da so pri svoji zamisli vztrajali in se stalno zavzemali, da bi se njihovi načrti udejanjili. Vendar, a lahko govorimo o uspehih ter o razvojnih možnostih Krasa, posebej živinoreje, če je treba čakati dobo ene generacije, da se ideje udejanijo? Odgovor je lahko samo negativen zato mislimo, da ni zadržanost pred velikim navdušenjem in optimizmom pretirana.

Res je, kot smo že uvodoma priznali, da je pobuda vredna

vsake pohvale ter da je Pokrajina pokazala pri svojem izvajanju že poudarjeno zavzetost in neomajnost a nesprejemljivo dolga doba, ki je spremljala izvedbo pobude zahteva nove pristope do reševanja problemov na Krasu kot na ostalem teritoriju. Kdor hitro da, dvakrat da, pravi pregovor. Zato bomo povsem zadovoljni, ko bodo dane možnosti, da kmetje, kot zasebni podjetniki lahko izvedejo svoje pobude in uresničijo svoje načrte v doglednem času ob hitrem reševanju problemov, ki jih narekuje po eni strani upravičena skrb za varstvo narave, po drugi pa ekonomska računica in ne nazadnje razvojne potrebe slovenske narodne skupnosti na tem teritoriju. Zamujanje in odlašanje začetka in izvajanja pobud je včasih pretežko breme tudi za še najbolj zavzetega kmetijskega podjetnika.

Zato z optimistično trditvijo, da se kljub omejitvam na zaščitenih območjih da veliko narediti, se zaenkrat kot zvezza ne strinjam, še manj pa se strinjam, da se da hitro narediti. Prizadevamo si, da bodo pri upravljanju teritorija vnesene novosti, ki bodo omogočale hitre in učinkovite rešitve in ne bo več treba čakati desetletje ali več za uresničitev želenih pobud. To zahtevajo naši kmetijski podjetniki, ki še verjamejo v bodočnost kmetijstva na Tržaškem.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Razumeti otroka

Clovek je že po naravi prepričan, da tudi drugi ljudje delujejo kakor on sam. Kdor je vedno z nečim zaposlen, si težko predstavlja, da se nekdo lahko dolgočasi. Tisti, ki mu godi rano vstajanje, nikakor ne more razumeti onega, ki zjutraj ne more iz rjuh... Tudi starši včasih težko sprejemamo, da imajo naši otroci drugačne želje in potrebe, kot mi sami.

Zagotovo sta pri vzgoji potrebna disciplina in doslednost, vendar spada v primerne medčloveške odnose tudi prava mera tolerance. Ne moremo otroka odgnati v posteljo ob določeni uri, ki smo jo mi sami določili, v primeru, da se ravnakar odvijajo zaključne minute filme, ki ga gleda. Ali: dovolj moramo biti potprežljivi, da zaključi igro, ki jo je začel, in podobno. Zlasti zaradi tega je potprežljivost potrebna, ker otroku, ki je bitje v razvoju, šele navajamo na nekatera pravila in ne moremo pričakovati, da mu bodo stopila pod kožo že takoj za tem, ko mu jih bomo našteli.

Velikokrat pričakujejo starši od svojih otrok prezgodaj in preveč samostojnosti. Včasih, ker ne poznajo otrokovih razvojnih faz ali pa zaradi svojih lastnih izkušenj iz otroštva. Pogosto gre lahko za kulturni model neke ožje družbe. Če pa vsi moji znanci delajo tako, kaj tudi jaz ne bi. Pot pa ni prava, saj so otroci različni in je osnova dobre vzgoje temeljito poznavanje svojega otroka. Če torej malega otroka prisilimo v neko početje, ki naj bi bilo vsem vrstnikom skupno, ne da bi upoštevali individualne in družinske razlike, bo kaj kmalu lahko zamrlo otrokovo navdušenje in mogoče celo njegov nasmešek. To, kar želimo povedati, je, da ima otrok neki svoj potencial, kreativnost in domišljijo, ki jih nikar ne smemo mehanično zatirati zato, da si predvsem uredimo svoje zahete in potrebe. Nujen je kompromis. Slab rezultat bo dala npr. praksa, da popoldne za uro zapre mati malčka v njegovo sobo in naj se tam sam "zabava", zato da lahko sama telefonira prijateljici, v miru popije kavo ali kaj podobnega. Otrok se rad ukvarja s predmeti, odpira in zpira škatlice, meče kaj ob tla ali ropata s pokrovkami, vendar ima hkrati rad družbo, opazuje učinek svojega početja na druge, zlasti na mamo in se tako navzema živiljenjsko potrebnih izkušenj. V samoti je to početje žalostno, težko in brez pravega rezulta.

Kaj pomeni, če iz stekleničke prsi čaj na tla? Zakaj se mama jezi? Zakaj, ko vržem na tla kocko, jo pobere? Zakaj se jezi, ko jene neham metati na tla? Otrok odkriva odzivanje na dejanja, potrebuje osebo, ki se odziva in se hkrati uči, kaj pomeni tako ali drugačno njeno obnašanje. Njemu je namreč vse novo, tudi živiljenje v družbi drugih ljudi. Zelo je pomembno, da ga odrali prav razumejo, če vedo, kako "deluje". To pa spoznajo le, če ga znajo opazovati, če niso gluhi na njegovo ozdravljanje in če gojijo z njim pravo komunikacijo.

Tudi koma mama pospravlja stanovanje, si otrok želi njene bližnje. Ko torej mama opravi pospravljanje dnevne sobe in odide v spalnico, naj tudi otroka vzame s seboj. Tako je otrok v družbi in zaznava ter se veseli mamine prisotnosti. Z njuo lahko komunicira na veliko načinov: s pogledom, z glasovi, z dejanji, s kretnjami... Kakorkoli že, otrok išče otrok mamino pozornost, pa čeprav le njeno karanje. Kajti na tej prvi stopnji otrokovega širšega odzivanja sveta je mamina dejavnina navzočnost skoraj nezamenljiva. Njena bližina, pohvala, graja, začudenje, veselje, žalost, jeza nizajo otroku dan za dnem smernice, kako naj se tudi sam odziva. To seveda ni stvar ur in dni, pač pa je navzemanje znanja daljše in vsaki razvojni stopnji primerno. Vsekakor daje mamina navzočnost otroku po-

treben občutek varnosti v njemu še neznanem svetu.

Pri odrăžajočem otroku ne smejo starši nikoli odpraviti njegove potrebe po ljubezni in človeški bližini kot drugorazredno temo, kajti to se bo prej ali slej negativno obrestovalo. V otroku bo vzniknil dvom, ali ga mama sploh ima rada - plodna tla za začetek nerazumevanja med otrokom in starši.

Starši naj bodo dovolj pazljivi, da z nepremišljeno besedo ali kretnjo ne odvrnejo otroka, ki si v nekem trenutku zaželi njihove bližine in izkazovanja ljubezni. Tudi ni prav, da v trenutku otrokovega iskanja nežnosti starši njegovo pozornost obrnejo na nekaj drugega. Otroka osnovna potreba bo tako obvisela v zraku. Otrok si bo zapomnil, da se ga je mama ali oče izognil in ga ni sprejel v svojo telesno bližino, čeprav si je sam želel, da bi se vsaj za kratek čas pri njiju "poravnjal". Če se taka situacija večkrat ponovi, ker se staršem zdi, da bi moral biti otrok samostojnejši, lahko dolgoročno negativno vpliva na otrokov čustveni razvoj in na njegovo obnašanje v družbi. Ko pride do bolj čustvenih trenutkov, se otrok umakne, ker ne ve, kako bi pravzaprav z njimi upravljal in ne ve, koliko telesnega stika si lahko privošči. Kakor da bi za trenutek prekinil komuniciranje z drugimi, ker ne najde za to pravega sredstva.

Prav to so znaki, ki jih starši morajo zaznati pravočasno in jih pravilno spoznati pri svojem otroku, če mu želijo pomagati. Če bo otrok sam v svoji sobi, starši pa drugie, ker želijo imeti svoj mir, takih in podobnih znakov prav gotovo ne bodo opazili, kaj šele razpoznavali. Potrebno si je vzeti čas, se notranje umiriti (ne da bi mislili, kaj vse bi lahko med tem časom počeli) in prisluhniti, pozorno opazovati ter "sočustvovati" s tistim, kar govorí, počenja in izkazuje otrok. Vsi ostali nasveti: prijateljev, sosedov in znance pridejo za tem.

Čustvena prisotnost staršev je namreč neodstojljiv element pri otrokovem odrăžanju. To daje otroku občutek topline in sprejetosti, ne le v srečnih trenutkih, pač pa tudi takrat, če je kaj storil narobe. Vse to bo otroku pomagalo tudi pri živiljenjskih izkušnjah v odraslosti, ko bo potreboval intelektualne sposobnosti, moč za izhod iz težkih situacij in nalog in čim manj čustvene preobremenjenosti ob problemih, ki jih bo moral reševati, tako da bo lahko posvetil čim več pozornosti problemu samemu. Nekateri razvojni psihologi gorovijo o nastanku neke vrste notranjega modela za delovanje, ki bo otroku (in kasneje odraslemu) pomagal med drugim nadzorovati negativna čustva in ki bo tak, da bo otroku omogočil pravilno integriranje v družbo.

Če bo torej otrok imel možnost v sebi izdelati tak model, ker ga bomo starši pravilno usmerjali, s primerno občutljivostjo razumeli, bo tudi notranje dovolj svoboden in navzven dovolj sproščen pri vseh svojih dejavnostih. Pozabiti moramo na svojo "vzvišenost" odraslih in od otroka zahtevati le to, čemur je že dorasel, ne prehievati časa in pretiravati z obveznostmi. Zlasti pa ne pozabimo na tisto ljubezni pozornost, katere je še najbolj potreben. Na tak način bomo odpravili veliko nasprotovanj in stresnih situacij, ki izhajajo iz nerazumevanja v odnosu starši-otroci. Ne pozabimo tudi, da vsak otrok želi v osnovi biti všeč svojim staršem in da jih vedno posnema. Veliko skrb v zvezzi z vzgojo lahko odpravimo, če smo dovolj pozorni in primerno čustveno soudeleženi ter se trudimo biti pravi vzorci za svoje otroke. (jec)

NOGOMET - Začelo se je drugoligaško prvenstvo

V vse bolj »severni« B-ligi znova favoriti lanski A-ligaši

Triestina za obstanek - Veneto ima štiri predstavnike - Portogruaro v Vidmu

S sinočno tekmo Atalanta - Vicenza se je začela nova sezona nogometne B-lige, v kateri bomo, kljub lanskemu izpadu v dodatni tekmi za obstanek proti Padovi, znova videli tudi tržaško Triestino (na včerajšnji tiskovni konferenci je predstavnike tržaškega kluba sprejel tržaški podžupan Paris Lippi), ki je bila v drugoligaško prvenstvo vključena po stečaju Ancone. Triestina bo jutri na tržaškem Roccu (20.45) gostila Mondonicov Albineffe. Za našo deželo je zanimiv tudi novi B-ligas, sicer iz Veneta, Portogruaro, ki je še do pred nekaj sezonomi igral celo v prvenstvu D-lige. Portogruaro bo domače tekme igrал na videnskem stadionu Friuli.

PRVA VRSTA - Favoriti za napredovanje v A-ligo so v prvi vrsti lanski prvoligaši Atalanta, Livorno in Siena. V to skupino bi lahko postavili še Torino, ki se že lani neuspešno potegoval za prestop v najvišjo ligo.

PLAY-OFF - Za uvrstitev v končno prvenstvo se bo zagotovo potegoval Sassuolo, ki je že v lanski sezoni prijetno presenetil in izgubil v polfinalu play-offa proti Torinu. Za mesta pod vrhom bi se lahko potegovala tudi Reggina, ki si je lani izborila obstanek še v zadnjih krogih.

PRESNEČENJE - Novara, ki jo vodi nekdanji trener Triestine Attilio Tessar, se je v B-ligo vrnila po 33 letih, in Varese, pri katerem igra nekdanji Carlrijev soigralec pri gradiški Italijani Neto Pereira, imata solidni in motivirani ekipi.

ZA OBSTANEK - Pred izpadom v 1. divizijo se bo boril cel kup ekip, med katerimi bo tudi Triestina. Zgornjega dela lestvice bržkone ne bodo videli še pri Cittadelli, Portogruaru, Modeni, Crotoneju, Frosinoneju in Vicenzi.

TRIESTINA - Tržaška ekipa se bo letos potegovala za miren obstanek v ligi. »Čimprej se bo treba rešiti, v teku sezone pa bomo videli, če smo zmožni nekaj več,« je dejal trener Ivo Iaconi. »Skupšali bomo najeti še kakršega kakovostnega igralca (kupoprodajna borza se bo zaključila 31. avgusta op. ur.). Če do tega ne bo prišlo, se bomo pač borili s tistimi, ki so na razpolago,« je še dodal trener Triestine. Za mesto v vratih se bo stala potegovala Viotti in novi nakup Roberto Colombo. V obrambi bodo bržko ne igrali D'Ambrosio, Scurto, Brosco in

Napadalec
Triestine Denis
Godeas, doma iz
Medeje, se v lanski
sezoni ni izkazal,
saj je zabil le šest
golov

Longhi, v zvezni liniji Bariti, Lunardini, Matute in Testini, v napadu pa Godeas in Longoni (ali Della Rocca).

SLOVENCI - V letosnji B-ligi bodo igrali tudi trije slovenski nogometniki. V vratih Empolija bomo videli Jasmina Handanoviča, ki je v lanski sezoni izpadel v 1. divizijo z Mantovo. Pri Crotoneju se bo za standardno mesto potegoval mladi Vid Belec (letnik 1990), ki je bil v lanski sezoni trejeti Interjey vratar. Še enega dvajsetletnika bomo videli na delu v Turinu. Dejan Lazarevič je v Piemont prišel iz Genove.

SEVERNA (B)LIGA - B-liga postaja vse bolj domena klubov s severne Italije. Letos jih bo kar 13 (skupno 20). Jug Italije bosta zastopali le dve ekipi (Crotone in Reggina). Največ predstavnikov, štiri, ima Veneto (Vicenza, Portogruaro, Padova in Cittadella).

1. KROG - Jutri (20.45): Frosinone - Empoli, Grosseto - Ascoli, Livorno - Sassuolo, Modena - Piacenza, Padova - Novara, Pescara - Siena, Portogruaro - Cittadella, Reggina - Crotone, Triestina - AlbinoLeffe; v ponedeljek (20.45): Torino - Varese;

Sinoči: Atalanta - Vicenza 2:0
(Tiribocchi iz 11-m in Pettinari).

NOGOMET - Kupoprodajna borza

Po Krasniču k Juventusu še Aquilani

TURIN - Po zmagi v Gradcu, toda vse prej kot prepričljivi predstavi, je Juventus, v pričakovanju začetka prvenstva (v nedeljo, 29. avgusta) najel še enega nogometnika. Po Srbu Miloš Krasniču, ki je včeraj podpisal petletno pogodbo, bo črno-beli dres v prihodnji sezoni oblekel tudi Liverpoolov nogometniški Alberto Aquilani. Nekdanji nogometniški Rome (in tudi Triestine) bo v Turin prišel na enoletno posodo.

Srbski branilec Nemanja Vidić je tudi uradno z angleškim nogometnim velikanom Manchester Unitedom podpisal novo štiriletno pogodbo, ki ga bo na Old Traffordu zadržala do poletja 2014.

Francoski reprezentančni branilec 33-letni William Gallas, nekdanji kapetan Arsenala, pa je tik pred podpisom pogodbe s Tottenhamom.

Nekdanji nizozemski reprezentant Edgar Davids je za eno sezono podpisal pogodbo z angleškim drugoligaškim klubom Crystal Palace. Sedemintridesetletnik je spredel ponudbo s Selhurst Parka in se tako po dveh sezонаh mirovanja spet vrača v akcijo.

INTER-ROMA - Nocoj (20.45 po Rai1) bo na sporednu tekmo italijanskega superpokala med Interjem, ki je bil v lanski sezoni takoj državni kot pokalni prvak, in Romu, pokalnim finalistom. Sodil bo Bergonzi.

KOŠARKA - Sežanski reprezentant Primož Brezec

Kljub poškodbi na SP?

Na tekmi proti Kanadi utрpel zlom nosne kosti s premikom - V četrtek odhod v Turčijo

ZARADI VSESPOLOŠNEGA PRETEPA Kršić prespal noč v zaporu

ATENE - Nenad Kršić, srbski košarkar, ki je bil udeležen v vsespološnem pretepu tik pred koncem prijateljske tekme v Atenah, je moral noč preživeti v priporu. Dogajanje na tekmi preiskeuje grška enota za boj proti nasilju v športu, ki se sicer ukvarja z nasiljem navijačev. Tekma (Grčija-Srbija), ki je odločala o prvem mestu na turnirju Akropolis, je bila zaradi vsespološnega pretepa in zmede dobré dve minuti pred koncem prekinjena, ko so domači košarkarji vodili z minimalno razliko 74:73.

Incident se je začel, ko je grški center Antonis Fotsis spravil nad srbskega branilca Miloša Teodosića zaradi nešportnega prekrška. Srbski center in igralec moštva NBA Oklahoma City Thunder Nenad Kršić je v zmedi in prehranju celo zalučal stol v Sofijo Scoracanitisa, s katerim sta si pred tem že izmenjala nekaj udarcev. Vendar pa je »projektil« zgrešil Sofijo in je zadel Ioannisa Bourossisa v glavo, centra je zalila kri.

TENIS - Turnir ITF 10.000 dolarjev

Soigralki se bosta pomerili v finalu

Soigralki (z leve)
Paola Cigui in
Nastja Kolar sta
letos nastopali v
prvenstvu A2-lige

KROMA

ČAKOVEC - V finalu mednarodnega teniškega turnirja ITF z nagradnim skladom 10.000 dolarjev v Čakovcu se bosta pomerili gajevki Paola Cigui in Nastja Kolar. Obe sta v polfinalu brez težav odpravili nasprotnico. Cigujeva, ki zaseda 598. mesto, je Slovakinjo Lucio Vrskovo premagala s 6:1 in 6:1. Nasprotnica je letos je brez uvrstitev, lani pa je bila

19-letnica na 610. mestu. Nastja Kolar, ki je lani nastopala z Gajo v A2-ligi, pa je s 6:1 in 6:0 premagala prvo nosilko turnirja Slovakinjo Zuzano Zlochovo. 20-letnica iz Slovaške je na 465. mestu, Kolarjeva (julija je dopnila 16 let) pa na 894. mestu. Za Cigujevo bo letos drugi nastop v finalu turnirjev z nagradnim skladom 10.000 dolarjev, za Kolarjevo bo prvi naslopl.

»Takojo po pristanku letala iz Aten sem se podal na urgenco,

kjer so zdravniki ugotovili, da imam dvojni zlom nosa, ki so mi ga tudi poravnali. Težava je v tem, da sem bil zaradi nosu že dvakrat na operaciji in zato so mi svetovali dva do štiri tedne mirovanja, a bom na lastno odgovornost treniral že jutri v Kranjski Gori,« je dejal Brezec in dodal: »Iskreno si namreč želim nastopiti na svetovnem prvenstvu in tam Sloveniji pomagati do odlične uvrstitve. Za zdaj pa bi se rad zahvalil vsem zaposlenim na urgence in Kliničnem centru, predvsem pa zdravnikoma Robertu Mulhu in Petru Puklu za izredno prijaznost in hitro operacijo.«

Slovenska reprezentanca je imela včeraj prost dan, že danes pa se bo zbrala v Kranjski Gori, kjer bo ostala do torka. Pot v Turčijo sledi v četrtek, prva tekma proti Tuniziji na svetovnem prvenstvu pa že v soboto ob 15.30 po slovenskem času. (STA)

JADRANJE - Mladinsko EP 470 v La Rochelle

Simon in Jaš na koncu deseta

V regati za kolajne diskvalificirana - Zmagala Bouvet in Mion

Simon Sivitz
Košuta in Jaš
Farneti nista
ponovila lanskega
uspeha, ko sta bila
na Blatnem jezeru
bronasta. Med
mladinci bosta
sicer 19-letnika
nastopala še dve
leti

KROMA

Prevelika želja po čim višji uvrstitev je Čupina jadralca Simona Sivitza Koštute in Jaša Farnetija zadnji dan evropskega mladinskega prvenstva v francoskem La Rochelle v olimpijskem razredu 470 drago stala. V zadnji regati za kolajne (medal race) sta bila zaradi neregularnega zajemanja vetra v krmo diskvalificirana. Z dodatnimi 22 točkami sta tako z 8. zdrknila na 10. mesto. Ker sta že prejela prvi opomin, jih je italijanski sodnik po drugem izključil. Pravilnik namreč pravi, da je zajemanje vetra dovoljeno samo, ko piha nad 8 vozlov, včeraj pa je veter pihal z manjšo jakostjo. Čupina jadralca sta bila pred diskvalifikacijo peta: če bi obdržala to mesto, bi končala na 7. mestu.

Prvo mesto in tudi drugi zaporedni evropski mladinski naslov sta včeraj dosegla Francoza Bouvet in Mion, ki tačas zasedata 13. mesto na svetovni jakosti lestvici. Jadralca sta sicer letos zadnjič nastopila na mladinski ravni, saj sta že dopolnila 21 let. Drugo mesto sta potrdila Nemci Elsner in Szymanski, trete mesto pa je osvojila prav tako nemška posadka Zepunkte/Caldenwein, ki sta zadnji dan prehitela francoško posadko Peponnet/Lebrun.

Trener Matjaž Antonaz je že po kvalifikacijskem delu prvenstva najavil, da bi lahko Simonu in Jašu zmanjkal moči. To se je naposled tudi zgodilo, saj je v drugem delu prvenstva koncentracija upadla in zato je bilo vse več tehničnih in taktičnih napak: »V prvem delu sta z veliko željo celo presegla pričakovanja ob zahtevnih vetrovnih razmerah (pihalo je vseskozi do 18 vozlov), na koncu pa sta ostala brez moči.« Čupina jadralca bosta sicer v mladinski konkurenči nastopala še dve leti.

Evropsko prvenstvo je bilo tudi priložnost, da sta se jadralca soočila z ostalimi. »V drugih državah trenira več posadk skupaj, kar omogoča, da mladi jadralci stalno napredujejo. Mi pa treniramo večinoma sami, brez sparring partnerjev; italijanska zveza namreč sklicuje skupne priprave mladincev le nekajkrat na leto,« je še dodal Antonaz.

Simon Sivitz Koštuta in Jaš Farneti sta bila z 10. mestom najboljša italijanska jadralca, druga sta bila še na 23. mestu Dubbin in Balestrero. Najboljša slovenska jadralca sta bila Todd Dylan in Nejc Dolinček na 18. mestu. (V.S.)

Vrsti red: 1. Bouvet/Mion (Fra) 12 točk (1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2. Elsner/Szymanski (Nem) 62 (3, 18), 2, 3, 2, 8, 4, 12, 12, 2, 4, 5, 3. Zepunkte/Baldewein (Nem) 76 ((dsq), 7, 4, 3, 1, 2, 20, 5, 8, 6, 6, 7), 4. Peponnet/Lebreun 76 (2, 4, 5, 10, 4, 2, 18, (Bdf), 1, 11, 3, 8), 5. Bennen/Oomens (Niz) 86 (19, 7, 7, 5, 5, 4, 22, 3, 10, 5, 15, 3), 6. Pelisson/Rossi (Fra) 95 (11, 6, 10, 15, 6, 4, 3, 2, 18, 16, (bdf), 2), 7. Tsiboukelis/Karonis (Grč) 103 (5, 5, 6, 4, 7, (Dsq), 15, 21, 6, 8, 14, 6), 8. Kavas/Orfanos (Grč) 109 (2, 2, 12, 1, 13, 7, 9, 14, 19, 22, (bdf), 4), 9. Stavrou/Papadopoulos (Grč) 116 (3, 14, 1, 18, 6, 5, (28), 8, 23, 9, 11, 9), 10. Simon Sivitz Koštuta/Jaš Farneti (Ita) 116 (4, 15, 2, 7, 3, 1, 35, (36), 15, 3, 9, dnf).

Krasova branilca Daniel Tomizza (levo), ki jutri ne bo igral, in Marco Sessi

KROMA

Mladost v skupini D, Juventina in Vesna v skupini C

Deželna nogometna zveza je objavila seznam skupin 3. amaterske lige, v kateri bo igrala tudi Mladost. Ekipa doberdobskega društva so vključili v tržaško-goriško skupino D. Rdeče-plavi bodo igrali proti Aielli, Audaxu Sanroccese, Aurisini, Beglianu, Campanellam, Chiarboli, Lucinicu, Poggiu, Pro Farri, Romani, Sagradu, CGS, Torreju, tržaškemu Unionu in Villi.

Sestavili so tudi skupine deželnih mladinskih prvenstev. Predstavnike ekip naših društev bomo imeli v skupini C deželnega prvenstva mladincev. Igrali bosta štandreška Juventina in kriška Vesna, medtem ko bo Kras letos igral v državnem mladinskem prvenstvu. Druge ekipy v skupini C so: Aquileia, Fincantieri, Monfalcone, Muggia, Ponziana, Pro Gorizia, Ronchi, San Giovanni, San Luigi, Sistiana, Trieste Calcio in Zaule.

ODBOJKA Kristjan Stopar iz Bibioneja v B2-ligo k Motti

Slovenski odbojkar Kristjan Stopar po treh sezонаh zapušča Bibione (B1-liga) in bo svojo pot nadaljeval v klubu Pallavolo Motta v B2-ligi. Nekdanji igralec Sloge se je odločil za zamenjavo kluba zaradi različnih razlogov: »Z Bibionejem se nismo uspeli dogovoriti, tudi mesto v šesterki ni bilo zagotovljeno. Ponudba Motte pa je bila nasprotno zelo zanimiva, hkrati pa bom v nižji ligi gotovo igral,« je pojasnil 24-letni korektor. Ker je liga nižja, bo tudi manj zahtevna. Prav to je tudi prepričalo slovenskega odbojkarja, ki pravkar dokončuje študij umetniških ved (novembra po diplomi) in kitare. Trikrat do štirikrat tedensko se bo vozil v Motto na treninge, enkrat tedensko pa bo vadił z utemži v Trstu.

Ekipa iz Veneta je lani zmagala italijanski pokal B2-lige, v prvenstvu pa je osvojila 5. mesto (nastopala je v skupini C tudi s Televito 2010). Kratkoročni cilj kluba je napredovanje v B1-ligo, zato so sestavili konkurenčno ekipo, h kateri je pristopilo kar nekaj igralcev iz višjih lig. Dolgoročno pa si predsednik kluba želi A2-lige.

Ali bo v državni B2-ligi igral še kak slovenski odbojkar, je še vprašljivo. Luka Lavrenčič (lani VBU) in Tadej Lango, ki sta lani igrala v tej ligi, se še nista odločila, v kateri klub bosta pristopila.

Prvenstvo se bo začelo 16. oktobra, istočasno z deželnimi ligami. Po izpadu Televite Trieste Volley 2010 in VBU bosta letos v državni ligi nastopali samo dve deželni ekipi: Cordenons in Prata.

Na tekmi med Gajo in Krasom na Padričah

KROMA

Skupina B: Gaja - Kras 6:2. Vrstni red: Gaja 6, Kras in Polet 3.

V polfinalu se bo vsaka ekipa posredno z ostalima dvema. Vsa srečanja (sreda 1.9., petek 3.9. in 8.9.) se bodo odvijala v Domu pristaniških delavcev. Prvouvrščeni ekipi se bosta uvrstili v finale. (Z.S.)

IZIDI, skupina A: Primorje - Mak 2:6. Vrstni red: Mak 8, Primorje 3 in Nabrežina 1.

BALINANJE - Konec rednega dela zamejskega prvenstva

Žreb za četrtega polfinalista

V zadnjem krogu je Gaja premagala Kras - Štandreški Mak boljši od proseškega Primorja

BALINANJE Danes turnir četvork v Pliskovici

V oviru sežanskega občinskega praznika prireja danes Balinarsko društvo Pliskovica 25. balinarski turnir četvork. Na turnirju, ki se bo pričel že ob 8. uri zjutraj, sodeluje 16 ekip. Med njimi tudi ekipe iz zamejstva (Zarja Barzovica, Gaja, Gropada-Padriče, Kraški dom Repen, Kras Zgonik in Primorje Prosek). Ob 13.30 uri bo finalni del tekmovanja, tekma za 1. mesto pa ob 18.uri, ob 20. uri pa na vrsti razglasitev rezultatov in podelitev pokalov najboljšim ekipam in igralcem. Tudi letos bo za pleš igrala skupina Plima. (O.K.)

Na tekmi med Gajo in Krasom na Padričah

Skupina B: Gaja - Kras 6:2. Vrstni red: Gaja 6, Kras in Polet 3.

V polfinalu se bo vsaka ekipa posredno z ostalima dvema. Vsa srečanja (sreda 1.9., petek 3.9. in 8.9.) se bodo odvijala v Domu pristaniških delavcev. Prvouvrščeni ekipi se bosta uvrstili v finale. (Z.S.)

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

EDINOST

GLASILO POLITIČNEGA DRŽAVSTVA "EDINOST" ZA PRIMORSKO

»Rešimo se, dokler je še čas!« se glasi zaključek daljšega pisma dr. Josipa Mandiča, ki ga Edinost objavlja na prvi strani. Tržaški politik v dolgem in razčlenjenem odgovoru katoliškemu časopisu Slovenec pojasnjuje svojo vizijo »patriotizma«: o njej je spregovoril že na nedeljskem shodu, po Slovenčevih ocenah pa naj bi ravno Mandičeve ostre besede na račun Dunaja »spodbudile« oblast, da je zaplenila ponedeljkovo številko Edinost.

»Nismo se Jugoslovani in sploh Slovenci v Avstriji podvrgli dinastiji Habsburžanov zato, da se nam dosledno pripravila Golgota. Mi težimo po novih razmerah, po pomlajenju Avstrije, ki bo dajala tudi nam, kar nam gre. Proti dosedanjemu kurzu notranje uprave smo prisiljeni boriti se z vsemi sredstvi, z najskrajnejšimi, ne glede na to, da-lj je to komu všeč ali ne. *Bodočnost Avstrije sloni na Slovanstvu*. Usodepolno je za nas in za druge, da se dosedaj še tega ne uvideva.

Pravite, da se je vsklikalo: »Doli z Avstrijo!« Skrbimo za to, da na mesto mačehe pride skrba, vse avstrijske narode enako ljubeča mati, in videli boste, kako bo slovenska gora odmevala od vsklikov: »Živila Avstrija!«

Veliko razburjenost povzroča tudi vest, da dunajska vlada noče predložiti cesarju ponovne izvolitve dr. Ivana Hribarja na mesto ljubljanskega župana. »Vsi izvenkranski Slovenci zato z vso odločnostjo protestiramo proti namerovali krivici, ki se godi s tem beli Ljubljani. *Oponjam vladu, da naj nam ne da povoda, da vzkipi naša sicer mirna kri: naj ne podžiga naš strast!* Ljubljanski obč. svet pozivljamo, da se z vso vnemo zavzame za svojega župana. *Odločno pozivljamo naše in vse druge slovanske drž. poslanice, da nastopijo proti vladni nakanii!* Slovanska enota, ki jo mora tudi zadeti ta udarec, naj stori primerne korake, da bo tudi še v bodoče ljublj. župan: Ivan Hribar!

TA TEDEN PRIMORSKI DNEVNIK PRED 50 LETI

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMELJA

Po dolgem pričakovanju in vztrajnih zadavanjih je vladni komisar končno izdal dovoljenje za odprtje otroškega vrtca za območje Mačkovlj in Prebenega. »Končno se bodo uresničile želje in bodo tudi malčki iz Prebenega in Mačkovlj imeli svoj vrtec. To bo koristilo njihovi vzgoji in jih pripravljalo na pouk v osnovni šoli. Razen tega pa bodo matere imele po dnevi manj skrbi in se bodo laže posvetile svojemu delu doma in na polju.

Nov otroški vrtec bo imel začasno na razpolago učilnico v novi šoli, ki so jo pred nekaj leti zgradili med Prebenegom in Mačkovljami. Prav gotovo pa bodo nato zgradili ob šoli primočno stavbo za otroški vrtec. Pravijo, da je vladni generalni komisar na to načelno že pristal.«

Za odprtje vrtca se je že več let zavzemala dolinska občinska uprava in bila pri-

pravljena celo prevzeti nase finančno breme; večkrat je bila ta postavka že v proračunu, a so jo višje oblasti vsakič črtale. Posredovalo so tudi razne organizacije, a zaman. »Prizadeti starši so bili nezadovoljni in so kritizirali ravnjanje oblasti, ki so v drugih vseh odprle otroške vrtece tudi za malenkostno število italijanskih otrok, imele pa so gluha ušesa za otvoritev tega otroškega vrtca, za katerega se je prijavilo 25 otrok.« Prihodnjega prvega oktobra pa naj bi bilo pravici končno zadoščeno.

Kruta usoda je prizadela tržaškega ribiča med povratkom z nočnega lova. Medtem ko se je nad tržaškim zalivom znesla huda nevihta, je namreč strela treščila v 57-letnega Giuseppeja Perinija, ki je bil na krovu čolna Gabriella. Bil je pri priči mrtev.

NAŠA SLIKOVNA in MALA KRIŽANKA

FOTO ARHIV PRIMOR- SKEGA DNEVNIKA	NAŠ POKOJNI JEZIKOSLOVEC JEVNİKAR	GLAVNO MESTO ASTURIE V ŠPANIJI	STAR GERMAN	INTERNOST VNETJE OČESNE VEZNICE	DREVO TROPSKE AFRIKE	EV. OTOŠKA DRŽAVA MESTO V TOSKANI	NAJVEČJA ITALIJANSKA REKA (ORIG.)	ROMUNSKI TENISAC NASTASE IVAN POTRČ	ČLOVEK, KI MU JE ODVZETA SVOBODA	POKON
SREDIŠČE HERCE- GOVINE										
PRIPADNICA OBROV										
ILUSTRATOR										
KEMIJSKI ZNAK ZA TELUR	HINKO SMREKAR IVO ANDRIĆ									
DUŠEVNA ZAOSTALOST										
AM. JEZIKO- SLOVEC IN FILOZOF CHOMSKY					SLOVENSKI NOGOMETĀ (JANI)					

RUBRIKE
FILMI PO TV

Nedelja, 22. avgusta, La 7, ob 14. uri

Febbre da cavallo

Režija: Steno

Igrajo: Enrico Montesano, Gigi Proietti in Catherine Spaak

Nadvse lahketen film, ki je pred tridesetimi leti doživel izjemен uspeh, je eden zadnjih primerov stare italijanske komedije. Dogajanje je seveda postavljeno v Rim, kjer trije prijatelji sanjajo, da bodo s pomočjo konjskih stav končno obogateli in s tem rešili vrsto težav. Nekakšna hvalnica italijanskemu iznajdljivemu smislu za preživetje je simpatična komedija, ki ob bolestnem opisovanju odvisnosti od igranja spravi gledalca v neustavljiv smeh.

Sreda, 25. avgusta, Rete 4, ob 21.10

La scono-sciuta

Režija: Giuseppe Tornatore

Igrajo: Ksenja Rapoport, Michele Placido in Claudia Gerini

V Trstu posnet Tornatorejev film je zapletena zgodba o čustvih, odpovedih, osamelosti. Dogajanje je postavljeno v današnjo dobo, in njej se prepletajo neizrecene resnice in skrivnosti, ki se seveda navezujejo na preteklost. Neznanka je danes dvainštiričetletna ženska, ki se je v otroških letih preselila z Vzhoda na jug Italije, zdaj pa je odpotovala proti severu, da bi si tam poiskala primerno službo. Seveda se ob njenem prihodu v Trst razplete in zaplete še vrsta drugih zgodb. Film je bil premierno predstavljen pred dvema letoma na Festivalu v Rimu.

Petek, 27. avgusta, Canale 5, ob 21.20

Dirty dancing

Režija: Emile Ardolino

Igrajo: Jennifer Grey in Patrick Swayze

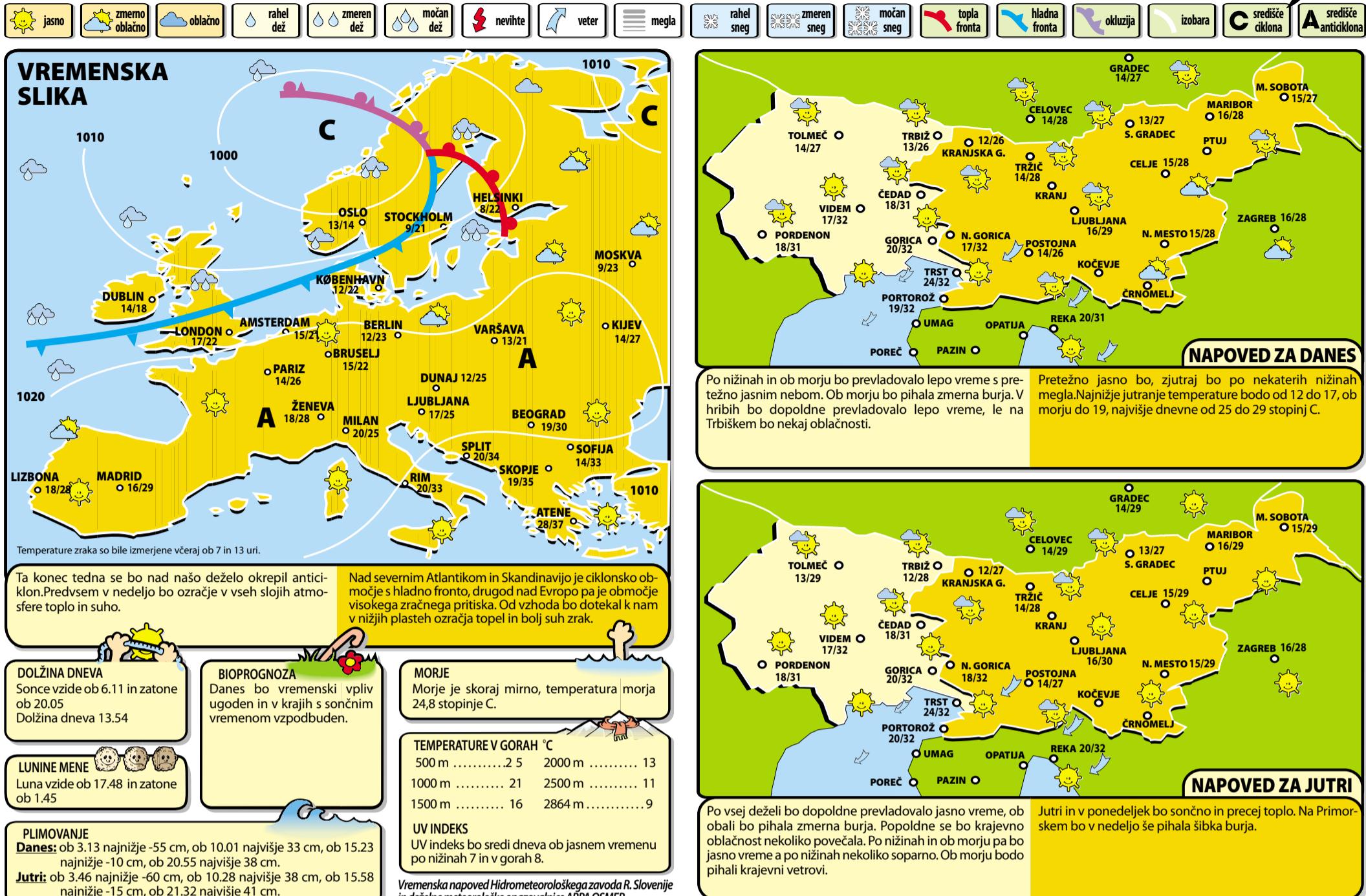
Film, ki je glasbeno kuliso prejel tudi oskarja, je slavospev mladosti. Zgodba pripoveduje o Frances «Baby» Houseman, sedemnajstletnemu dekletu, ki mu poletne počitnice v hotelu Catskill Mountains povsem spremenijo življenje. V letoviščarski kraj je prišla v družbi svoje družine, očetom Jakeom, mamom Majorie in starejšo sestro Liso. Baby je precej svojevrstno dekle, ki si svojega življenja ne more predstavljati brez koristnih dejavnosti in v hotelu se začne kaj hitro dolgočasiti. Da bi pregnala dolgčas se odpravi na potep: znajde se v delu hotela, ki je namenjen samo zaposlenim. Tam naleti na hotelsko osebje, ki pleše divji, zelo senzualen ples. Vodilni plesalec je Johnny Castle, ki sicer v hotelu skupaj s partnerico Penny Johnson ples tudi poučuje. Ko Johnny ostane brez svoje sopelaske, si izbere ravnino Baby za partnerico. Ob ritmu plesnih korakov in očarljive glasbe se dobro ujameta in kljub statusnim razlikam tudi zaljubita... (Iga)

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPORED OV

1	2	3	4	5
6				
7				
8			9	
10		11		
12				
13		14	15	
16		17		
18				

VODORAVNO: 1. mesto na Nizozemskem ali težka italijanska strojnica; 6. teniški lopar; 7. glavna junakinja Tavčarjeve povesti Visoška kronika; 8. konzulat v sredini; 9. vse v redu za Johna in Jennifer; 10. madžarska porno star Staller; 12. vulkanski izmeček; 13. Spielbergov film o vesoljčku ali latinski veznik; 14. kemijski znak za telur; 16. pristanišče v Panami, na atlantski obali; 18. hrvaški nogometā in trener (Krasnodar).

NAVPIČNO: 1. prebivalec južnoameriške države; 2. naprava, ki samodejno krmili uravnavo aparata na določeno vrednost; 3. redko žensko ime; 4. vžigalnik, ki sproži eksplozijo razstreliva; 5. naskok, napad; 11. začetek ovinka; 15. najmanjše število; 17. lopa na vrhu.
(lako)

AGRA

MEDNARODNI

48. mednarodni kmetijsko-živilski sejem

OSEBNA IZKAZNICA

- število razstavljavcev 1.690
- število sodelujočih držav 25
- razstavni prostor v halah 22.700 m²
- zunanj razstavni prostor 25.800 m²
- razstave živali 2.600 m²
- vzorčni nasadi, maneža, predstavitev prostor 15.000 m²
- število obiskovalcev v letu 2009 130.000

POMURSKI SEJEM

Naravnost na mizo!

IZBERITE PROSTOR IN ČAS POSLOVNOSTI IN NAJLEPŠIH DOŽIVETIJ!

HALA A

živila,
razstava "Kupujem slovensko" (na skupnem razstavnem prostoru se predstavlja s svojimi blagovnimi znakmi in degustacijami 50 slovenskih podjetij), GZS, Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, OZS, kolektivne gospodarske predstavitev tujih držav

HALA A1

Bienalni mednarodni sejem embalaže, tehnike pakiranja in logistike INPAK
razstava "Slovenski oskar za embalažo 2010", razstava "Najboljše iz BIO 21", razstava regionalne kulinaricne ponudbe iz Avstrije

HALA A2

sredstva za prehrano in zdravstveno varstvo živali ter rastlin, oprema in orodja za kmetijstvo, blago za široko porabo

HALA B

MKGP RS, Svetovanja, okrogle mize, predavanja, predstavitev primerov dobre prakse, pogovori z ministrom, KGZS, strokovne in poslovne institucije, semena

HALA BI

osebna in dostavna vozila

HALA B2 - AGROLAND

popoldanski zabavni program za otroke:
21., 22. 8. od 12.00, 23.-26. 8. od 14.00 večerni program z glasbenimi zvezdami: vsak dan od 19.00

HALA CI

stavno pohištvo, strešne kritine, obnovljivi viri energije, izdelki domače obrti

HALA C2

stroji in oprema za živilskopredelovalno industrijo, oprema za gastronomijo, hlevska oprema, kmetijska oprema in orodja

HALA C3 - "Salon vino Slovenija"

predstavitev in pokušnja slovenskih vin

HALA D - Doživimo podeželje

slovenska regionalna kulinarica, rokodelska in turistična ponudba, naravni parki, zelišča, pokušnje

DI - razstava prašičev

voden ogled po razstavi prašičev: vsak dan ob 11.00 (21. 8. ob 14.00, 25. 8. odpade)

D2 - razstava konj

razstava slovenskih avtohtonih pasem domačih živali, degustacija

mesnih in mlečnih jedi slovenskih avtohtonih pasem domačih živali

D3 - razstava goveje živine

iz Slovenije in avstrijske Štajerske

D4 - razstava drobnice

pokušnja in prodaja ovčjih in kozjih sirov

VH - Vinski hram

razstava in pokušnja ocenjenih vin 36. odprtega državnega ocenjevanja vin Vino Slovenija Gornja Radgona 2010, pogovor z vinsko kraljico Slovenije 2010: »Vino in mladci«, vsak dan razen 21. 8. od 14.00 do 14.30

I - 5: DVORANE ZA STROKOVNE POSVETE, PREDAVANJA, OKROGLE MIZE, PREDSTAVITVE...**ZUNANJI PROSTORI**

kmetijska mehanizacija, orodja in oprema, hlevska oprema, vinogradniška oprema, osebna vozila

NI - gozdno parkovni nasad

razstava lesov in delavnice »Gozdna šola«, ustvarjalne delavnice, degustacije, nastopi glasbenikov, prodaja podeželskih izdelkov, zdrava prehrana, turizem, narava in kulturna dediščina...

N2 - vzorčni nasadi

vrtnine, zelišča, slovenske avtohtone, domače in udomačene rastline

N3 - vzorčni nasad

slvenski trsní izbor

N4,5 - vzorčni nasad

hibridni koruze in vrtnine

Maneža,

revija goveje živine
vsak dan ob 13.00,
revija konj vsak dan ob 10.00
(24.8. ob 9.00)
in 15.00 (razen 25.8.),
revija drobnice in prikaz striženja ovac
25. 8. ob 15.00

DP - demonstracijski prostor

državno sekajočo tekmovanje lastnikov gozdov
22. 8.,
pričak izdelave lesnih sekancev
23. in 24. 8. ob 11.00 in 15.00

P - prireditveni prostor

predstavitev skulpture konja iz trte slikarke in kiparke Tamare Vogrin,
Eko tržnica
21. 8.,
nastop folklornih skupin: iz Češke,
Kunštinského Prileku ter Cven in Lešeček Verzej
21. 8. ob 13.00,

tekmovanje v plesanju polke

21. 8. ob 15.00,
tržnica medu in medenih izdelkov

22. 8.,
revija narodnih noš in oblačil

22. 8. ob 15.00,
tekmovanje v vlečenju vrvi

22. 8. ob 17.00,
tržnica "Dobrote slovenskih kmetij"

23., 24., 26. 8.,
kmečka tržnica »Podeželje na sejmku«

25. 8.,
zaključek akcije "S kmetije za vas"

25. 8. ob 14.00.,
tehanje najtežje buče

25. 8. ob 16.00.,
1. srečanje starodobnih traktorjev Steyr

26. 8. ob 15.00

T - tekmovalni prostor

tekmovanje v tradicionalni koňji trave
22. 8. ob 9.00,
tekmovanje "Človek proti traktoru"
22. 8. ob 10.00,

traktorski rodeo

23. 8. ob 10.00

Celoten program dogajanja
in druge informacije o sejmu:
<http://www.pomurski-sejem.si>

* organizatorji si pridružujejo pravico morebitne spremembe programa